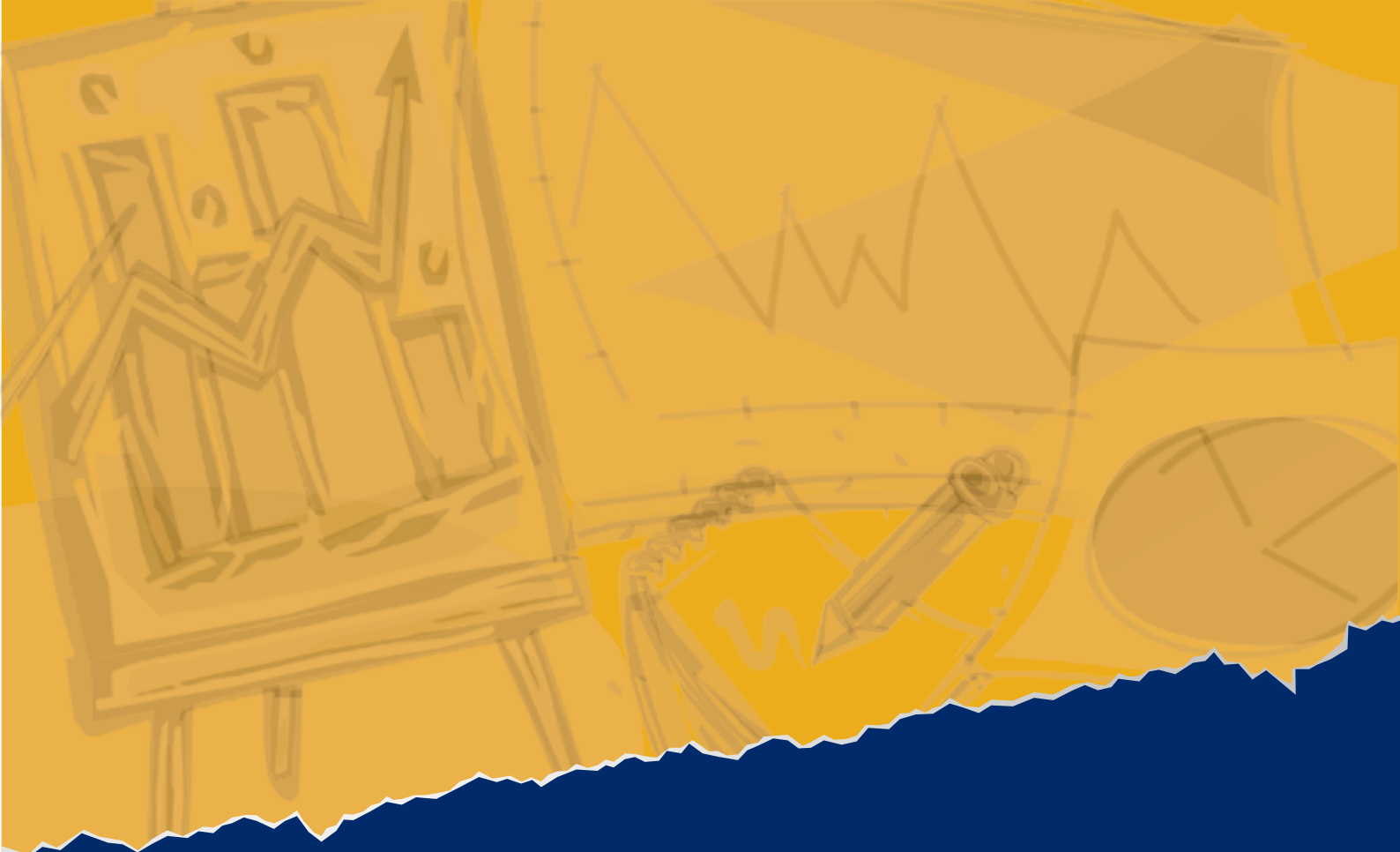

Biztanleria proiektzioak

Emaitzen analisia

BIZTANLERIA PROIEKZIOAK 2036
EMAITZEN ANALISIA

Aurkibidea:

<u>1.</u>	FENOMENO DEMOGRAFIKOEN ANALISIA ETA PROIEKZIOA.....	1
<u>1.1</u>	Heriotza-tasa.....	1
1.2	Ugalkortasuna	6
1.3	Migrazioak	12
1.3.1	Immigrazio-fluxuen joera eta proiekzioa	12
1.3.2	Emigrazioa Estatuko gainerako lurraldeetara eta atzerrira.....	15
1.3.3	Lurralde historikoen arteko barneko mugimenduak.....	18
<u>2.</u>	EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKOKO ETA LURRALDE HISTORIKOETAKO BIZTANLERIA 2021-2036.....	20
2.1	Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren bilakaera eta proiekzioa	20
2.2	Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren egitura-alaketak adinen arabera	23
2.3	Lurralde historikoen etorkizuneko dinamika demografikoa.....	28

Taulen aurkibidea

1.1 taula: Bizi-itxaropena jaiotzerakoan eta 65 urterekin, Euskal Autonomia Erkidegoan. 1978-2019.....	2
1.2 taula: ISFren eta EMMren eboluzioa, guztizkoa eta ordenaren arabera. EAE. 1975-2020.....	8
1.3 taula: Ugalkortasun-tasen bilakaera, jaiotakoaren ordenaren arabera. EAE. 1995, 2015 eta 2020 (milako tasak).....	10
1.4 taula: Euskal AEko eta lurralde historikoetako Emigrazio Indize Sintetikoaren bilakaera, sexuaren arabera. 2012-2020. (mila egoiliarreko)	16
2.1 taula: Euskal AEko biztanleriaren eta gertakari demografikoen proiektzioa 2015-2035 ..	21
2.2 taula: Euskal AEko biztanleriaren proiektzioa adin-talde handien arabera. 2001-2036. ..	24
2.3 taula: 16 eta 66 urte bitarteko biztanleriaren eta haren barne-egituraren proiektzioa. 2001-2036.....	26
2.4 taula: Euskal Autonomia Erkidegoko 65 urte eta gehiagoko biztanleriaren osaeraren proiektzioa. 2001-2036.....	28
2.5.taula:..Euskal AEko eta lurralde historikoetako biztanleriaren proiektzioa. 2001-2036.....	29
2.6 taula: EAEko eta lurralde historikoetako biztanleak, adin-talde handien arabera. 2021 eta 2036.....	32

Grafikoen aurkibidea

1.1.grafikoa: Adinek bizi-itxaropena irabazteari edo galtzeari egindako ekarpena 1997-99 eta 2017-19 artean, sexuaren arabera. EAE	2
1.2.grafikoa: Hiltzeko probabilitateak, sexuaren arabera. EAE. 1997-1999 eta 2017-2019	4
1.3.grafikoa: Bizi-itxaropenaren bilakaera eta proiektzioa jaiotzerakoan eta 65 urteko adinean, sexuaren arabera. EAE. 1981-2035.....	5
1.4.grafikoa: Jaiotzako bizi-itxaropenaren bilakaera eta proiektzioa lurralde historikoetan. 1989-2030.....	6
1.5.grafikoa: EAEko ugalkortasunaren indize sintetikoaren (ISF) eta amatasunaren batez besteko adinaren (EMM) eboluzioa. 1975-2020.....	7
1.6.grafikoa: Bost urteko ugalkortasun-tasak Euskal Autonomia Erkidegoan. 1975-2020	9

1.7.grafikoa: Ugalkortasun-indize sintetikoaren eta amatasunaren batez besteko adinaren bilakaera. EAE eta lurralde historikoak. 1975-2020	10
1.8.grafikoa: Ugalkortasun-tasen bilakaera eta proiektzioa, amaren bosturteko adin-taldearen arabera. EAE. 2000-2035 (milakotan).....	11
1.9.grafikoa: Immigranteak, emigranteak eta migrazioa-saldoa EAEn 2000-2020.....	12
1.10.grafikoa: Migrazioaren indize sintetikoa, gainerako autonomia-erkidegoetatik EAEn. 2002-2020.....	13
1.11.grafikoa: Atzerriko immigrazioari dagozkion patroiak EAEn. 2018-2020.....	14
1.12.grafikoa: Lurralde historikoetara iritsitako immigranteen bilakaera eta proiektzioa. 1990-2030.....	15
1.13.grafikoa: Kanpoko emigrazioaren indize sintetikoaren bilakaera EAEn, sexuaren eta norakoaren arabera. 1998-2020.....	16
1.14.grafikoa: Emigrazioari dagozkion patroiak, sexuaren eta jomugaren arabera, EAEn. 2018-20.....	17
1.15.grafikoa: Barne-migrazio indize sintetikoaren bilakaera sexuaren arabera lurralde historikoetan. 2000-2020	18
1.16.grafikoa: Lurralde historikoetako barne-migrazioaren patroia erlatiboak. 2018-20.....	19
2.1.grafikoa: Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren bilakaera eta proiektzioa. 1981-2036.....	21
2.2.grafikoa: EAEko biztanleriaren hazkundearen osagaien bilakaera eta proiektzioa. 1991-2030.....	22
2.3.grafikoa: Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren piramideak. 2021 eta 2036.....	23
2.4.grafikoa: Biztanleriaren bilakaera eta proiektzioa hezkuntza-zikloetan. 1982-2031.....	25
2.5.grafikoa: Adineko biztanleen bilakaera eta proiektzioa, adin-segmentuen arabera. EAE, 1981-2036.....	27
2.6.grafikoa: Lurralde historikoetako biztanleriaren hazkundearen osagaien bilakaera eta proiektzioa. 2001-2035	29
2.7.grafikoa: Lurralde historikoetako biztanleriaren piramideak. 2021 eta 2036	31

1 FENOMENO DEMOGRAFIKOEN ANALISIA ETA PROIEKZIOA

Heriotza-tasaren, ugalkortasunaren eta migrazioen gainean berrikien erregistratutako joeren analisia izan ohi da proiektzio-ariketen muina. Proiektzio honetan, euskal biztanleriaren etorkizuneko testuinguru bakarra eraiki da, 2036ko urtarrilaren 1a jomuga bezala ipinita, 2021 eta 2036 artean fenomeno demografikoek izango duten portaerari dagokionez aurreikus daitekeen bilakaeratik abiatuta.

1.1 Heriotza-tasa

Heriotza-tasak garrantzia hartu du berriro ere biztanleriaren proiektzioetan, izan duen eboluzioagatik eta egungo eta etorkizuneko egitura demografikoen gainean duen eraginagatik. Alde batetik, bizi-luzetasunean lortutako aurrerapenak izan dira bizi-itxaropenetako aurrerapen berrien oinarria, eta berriz planteatu dira biziraupenaren mugak. Bestetik, biztanleria-egituren zahartzearen ondorioz, pertsona gehiagok eskuratuko dituzte bizi-luzetasunean izandako aurrerapen horiek. Ondorioz, fenomeno demografiko horren rola gero eta garrantzitsuagoa izango da, proiektzioen helburuetako bat adineko pertsonen taldeko etorkizuneko kideen eta populazioaren zahartze-mailen aurreikuspena baita, gizarte- eta asistentzia-politiketan duten inpaktuagatik eta osasungintzara edota pentsioetara bideratu beharreko baliabideengatik, beste hainbaten artean.

Azken hamarkadetan hobekuntza nabarmena izan da euskal biztanleriaren biziraupenean (1.1 taula)¹. Hala, 1978-80 eta 2017-19. urteen artean, jaiotzako bizi-itxaropenak 10,3 urteko hazkundera izan du gizonetako eta 8,6 urtekoa emakumetako. Beste modu batera esanda, urtero batez beste 0,26 urte luzatu dituzte bizitza-urteak gizonetako, eta 0,22 emakumetako. Hobekuntzen erritmoa ez da uniforme izan: aurreko mendeko laurogeiko hamarkadaren erdi aldera egonkortze-etapa bat izan zen, are atzeraldi puntual batzuk ere gizonetako bizi-itxaropenetan, heldu gazteenetan hiltzeko arriskuen portaera negatiboaren ondorioz. Galera horietan gerora izandako berronartzea eta bizitza-zikloaren beste etapa batzuetan heriotza-tasak portaera ona izan duela gaineratuta, batez besteko bizitza-irabaziak bizkortu egin ziren joan den mendearen amaieratik aurrera, batez ere gizonetako. Bestalde, 65 urterekin den bizi-itxaropenak, adin nagusienetan hiltzeko arriskuak sintetizatzen dituenak, azken lau hamarkadetan % 40ko hazkunde jarraitua izan du gizonetako, eta % 34koa emakumetako. Bizi-itxaropenaren bilakaerak aurrera egiteko joerari eutsi dio berriki, baina mende honetako azken bost urteetan hazkundearen erritmoa motelagoa izan da; aldi berean, bizitza-urteen irabaziak adin aurreratuagoetan kontzentratu dira, batez ere emakumeen kasuan.

---

¹ Azterketak 2020ko datuak kontuan hartu gabe egin dira, COVID-19ak hilkortasunaren bilakaeraren funtsezko joeran duen eragina ezabatzeko.

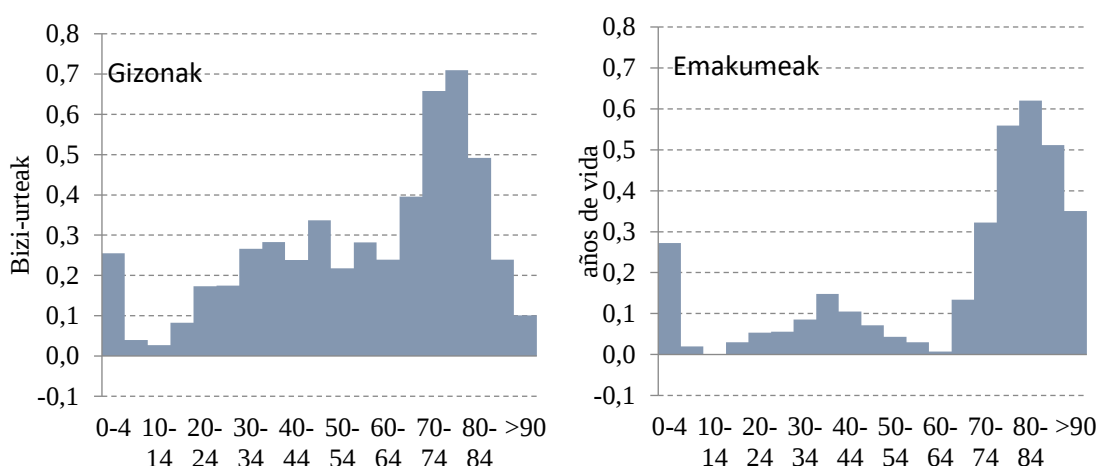
1.1 taula. Bizi-itxaropena jaiotzerakoan eta 65 urterekin, Euskal Autonomia Erkidegoan. 1978-2019

	Jaiotzean			65 urterekin		
	Gizonak	Emakumeak	Diferentzial	Gizonak	Emakumeak	Diferentzial
1977-1979	70,5	77,9	7,4	13,8	17,8	4,0
1982-1984	72,2	79,9	7,7	14,4	18,8	4,4
1987-1989	73,1	81,1	7,9	15,1	19,7	4,7
1992-1994	73,8	82,3	8,5	15,7	20,5	4,8
1997-1999	75,5	83,1	7,5	16,1	21,0	4,9
2002-2004	77,0	84,2	7,1	17,1	21,9	4,8
2007-2009	78,4	85,2	6,8	17,9	22,7	4,8
2012-2014	80,0	86,2	6,2	18,8	23,5	4,6
2017-2019	80,7	86,5	5,8	19,3	23,7	4,5

Oharra: heriotza-tasak heriotzen eta hiru urteko populazioaren arabera kalkulatu dira.

Euskal gizarteak trantsizio epidemiologikoko garaia bizi du, eta etapa horren ezaugarri nagusia heriotza-tasa adin aurreratuagoetara igarotzea da, arrazoi kroniko-degeneratiboen eta bizitzako urteen irabaziak pixkanaka adin nagusienetan kokatzearen ondorioz, heldutasunean eta nagusitasunean hiltzeko arriskuak murrizten doazen heinean. (1.1 grafikoa). Azken bi hamarkadak aztertuz gero, 1997-99 aldiko eta 2017-19 aldiko heriotza-etaulak alderatuta, egiazta daiteke emakumeak prozesu horren fase aurreratuagoan daudela; izan ere, 70 urtetik aurrerako hilkortasunaren jaitsierak 2,4 urtetan lagundu zuen jaiotzako bizi-itxaropena handitzen, hau da, irabazi osoaren bi heren baino gehiago, eta ekarpenik handiena 80 eta 84 urte bitarteko taldean dago. Heriotza-tasak garrantzi txikiagoa izan zuen adin horietan gizonetan: 2,1 urte handitu zuen, eta 75 eta 79 urte arteko taldean izan zuen eragin handiena.

1.1 grafikoa: Adinek bizi-itxaropena irabazteari edo galtzeari egindako ekarpena 1997-99 eta 2017-19 artean, sexuaren arabera. EAE.

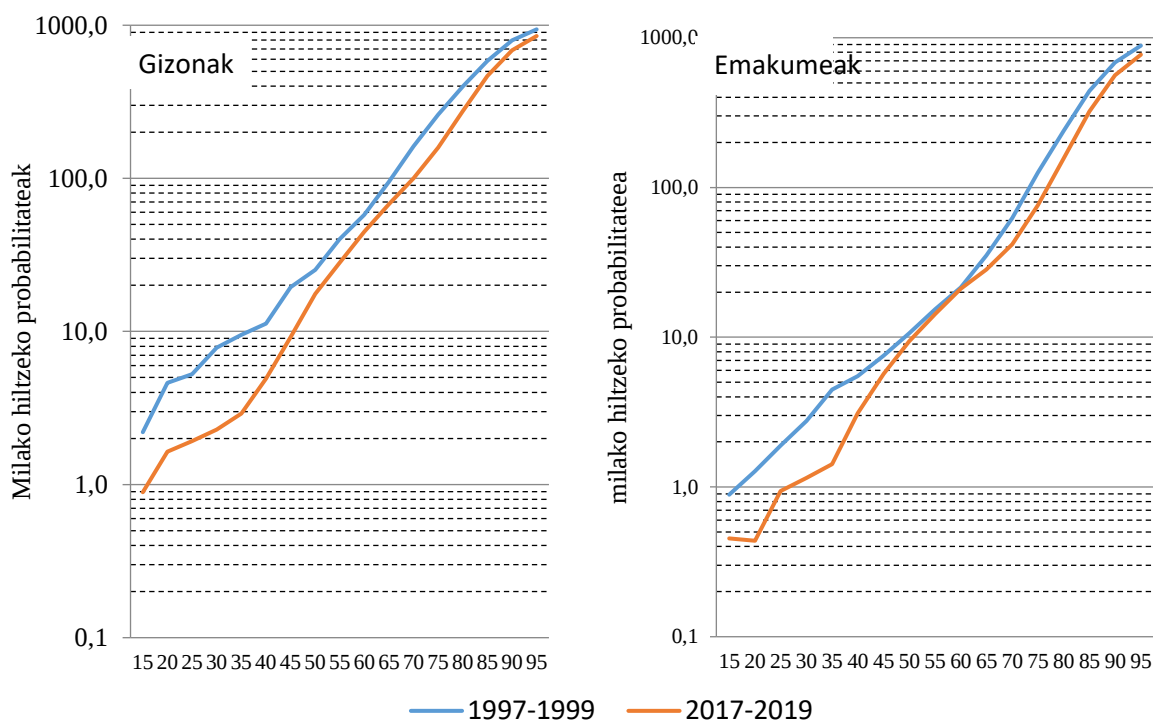
Sakoneko joera horri bi eboluzio gainjartzen zaizkio, eta horiek azaltzen dute azken bi hamarkadetan bizi-itxaropenaren irabaziak handiagoak izatea gizonen artean (5,2 urte) emakumeen artean baino (3,4 urte). Horren ondorioz, 1,8 urte murriztu ziren sexuen arteko batez besteko bizitza-diferentzialak, gaur egun sei urtetik beherakoak direlarik. Lehenik eta behin, adin helduetan biziraupenaren

hobekuntzak marjina hobeak izan zituen gizonezkoetan, emakumezkoenak baino heriotza-tasa handiagoetatik abiatuta. Hala 20 eta 49 urte bitartean hiltzeko arriskua jaitsi izanak 1,3 urte luzatu zuen gizonezkoen bizi-itxaropena; emakumeen kasuan, berriz, urte erdi eskasean lagundu zuen. Bigarrenik, adin larrietan (50 eta 69 urte artean) heriotza-tasaren bilakaera desberdinak; izan ere, gizonetan beheranzko joerari eutsi zitzaion, eta 1,1 urte luzatu zuten bizi-itxaropena. Emakumezkoen heriotza-tasek, berriz, egonkortzeko edo goranzko joera izan zuten adin batzuetan, eta, horren ondorioz, irabaziak oso urriak izan ziren (0,2 urte bakarrik), eta ia nuluak ere zenbait adin-taldetan, hala nola 60-64 urtekoetan.

Heriotza-taula horiei lotutako arriskuen mailak eta profilak erakusten dute EAEko biztanleriaren heriotza-patroiak aldatu egin direla azken bi hamarkadetan (1.2 grafikoa). Hauek dira alderdi nagusiak:

1. Adin heldu eta gazteetan heriotza-tasa hobetu izana, batez ere gizonezkoetan, nahiz eta nolabaiteko gainheriotza-tasa ageri den adin horietan, sexuen arteko diferentzial erlatibo garrantzitsuekin. 15 eta 35 urte bitartean hiltzeko arriskua gutxitu egin da gizonengan % 19,8tik % 6,7ra, hau da, % 66ko beherakada, eta emakumeengan % 6,8tik % 3,0ra, hau da, % 56ko beherakada.
2. Sexuen artean heriotza-tasen diferentzialak murriztu izana adin helduetan heriotza-tasek gizonezkoetan hobera egin izanaren ondorioz eta emakumeetan hiltzeko arriskuek portaera apala izateak eraginda. Mendearen hasieran, gizonezkoetan 55 eta 65 urteen artean hiltzeko arriskua % 161 handiagoa zen emakumeetan baino, eta diferentzial hori % 103 jaitsi zen 2017-19 hirurtekoan. Emakumeen artean eta azken bi hamarkadetan, hilkortasunean hobekuntza gutxi egon da adin horietan, hiltzeko arriskua % 3 bakarrik jaitsi baita; gizonen artean, berriz, murrizketa % 25ekoa izan da. Emakumeen artean hilkortasunak portaera okerragoa izatearen arrazoia da arrisku-portaerak dituzten belaunaldiak adin horietara pixkanaka iritsi izana, hain zuzen ere, heriotza-kausa batzuk murrizteko joerari buelta eman diotenak (hala nola, biriketako minbizia, belaunaldi horietan tabakismo-joeragatik).
3. Nagusien artean hiltzeko arriskuen beherakada, zirkulazio-aparatuaren gaixotasunengatik sorturiko heriotza-tasaren kontrolaren eta minbizien prebentzioan eta tratamenduan egindako aurrerapenen ondorioz. Mende hasieratik, 70 eta 80 urteen artean hiltzeko arriskua % 36 murriztu da bi sexuetan; 80 eta 90 urteetan hiltzeko probabilitatea, berriz, % 18 murriztu da gizonetan, eta % 25 emakumeetan.
4. Adin aurreratuagoetan hiltzeko arriskuen beheranzko bideari ekitea; bide horren sendotasuna eta intentsitatearen mende egongo da, neurri handi batean, biztanleriaren batez besteko bizi-luzetasunean izan litezkeen aurrerapen esanguratsuak. Azken bi hamarkadetan, 90 eta 100 urte bitartean hiltzeko arriskua % 4 murriztu da gizonezkoetan, eta % 7 emakumezkoetan.

1.2 grafikoa: Hiltzeko probabilitateak, sexuaren arabera. EAE. 1997-1999 eta 2017-2019

Oharra: ez dira irudikatzen hamabost urte bete aurretik hiltzeko arriskuak, gorabeherak baitituzte adin horietan jada lortutako heriotza-maila oso baxuen ondorioz.

Heriotza-tasaren eboluzioaren sakoneko joerak errotik aldatu ditu Covid-19k. 2020. urtean, guztira, EAEen bizi ziren 24.247 pertsona hil ziren, pandemia aurreko hiru urteetako batez bestekoarekin alderatuta, % 12 gehiago. Gehiegizko heriotza horien ondorioz, gizonen artean 0,75 urte murriztu zen jaiotzako bizi-itxaropena, eta 0,81 urte emakumeen artean, 2019ko mailekin alderatuta. Galerak adin handieneko biztanleengan kontzentratu ziren; izan ere, 75 urtetik aurrera heriotza-tasa igotzeak 0,45 urte kendu zien gizonezkoei eta 0,53 urte emakumezkoei, hau da, 2020an izandako jaiotzako bizi-itxaropenaren guztizko galeraren % 61 eta % 66, hurrenez hurren. 2021eko behin -behineko zifrei erreparatuz, heriotzek % 5 inguru egin dute behera aurreko urtearekin alderatuta, nahiz eta heriotzak pandemiaren aurreko joeraren gainetik egon (% 7 gehiago).

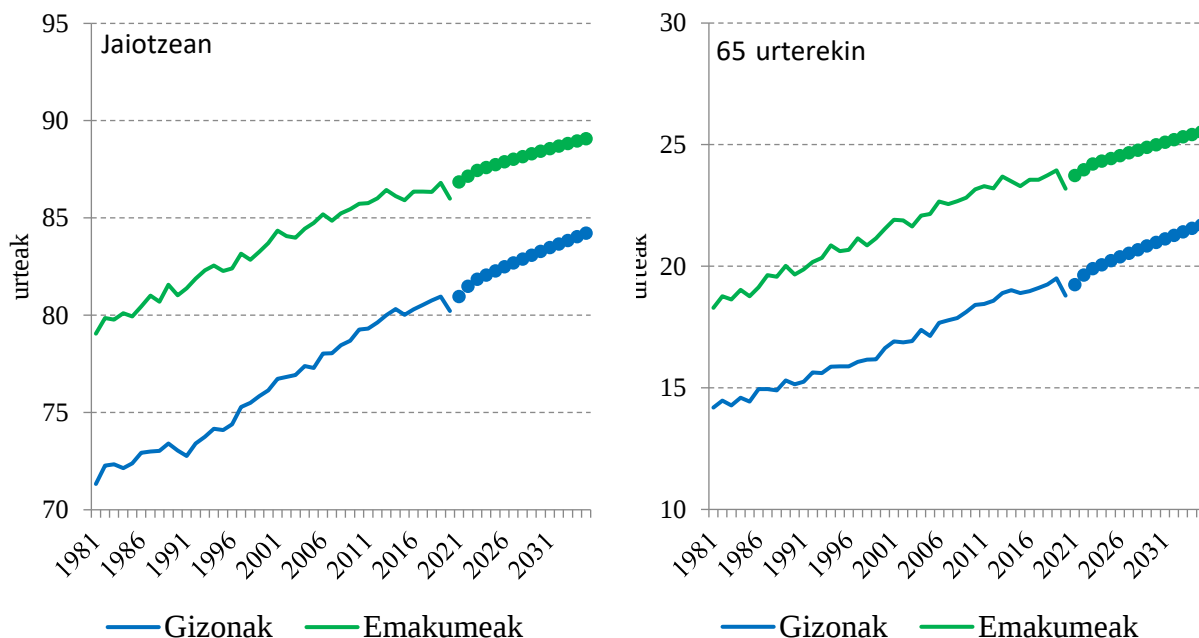
Proiekzio horretan, eta 1986 eta 2019 artean behatutako joeren estrapolazioan oinarrituta, 2035ean gizonen batez besteko bizitza 84,4 urtera iristea aurreikusten da, eta emakumeena 89,1 urtera², hau da, 3,3 eta 2,3 urte gehiago pandemiaren aurreko urtean ikusitako balioekin alderatuta (1.3 grafikoa)³. Emakumeetan adin heldu eta nagusietan heriotza-tasa hobetzeko geldikina txikiagoa da, eta, gainera, inpaktu apalagoa du herritarrek bizitako urteen gainean hiltzeko arriskuen murrizpenak, esandako murrizketa hori gertatzen den adinean aurrera egin ahala; bi faktore horiek azaltzen dute irabazi absolutua emakumeetan txikiagoa izatea gizonetan baino, eta sexuen arteko batez besteko

² Bilakaera hori EAEren aurreko proiektzioan (2016-2031) aurreikusitakoa baino pixka bat okerragoa da; izan ere, bi sexuetan 0,4 urte inguruko bizi-itxaropena aurreikusten zen.

³ 2021 eta 2022 urteetarako estrapolatutako balioak beherantz aldatu dira, heriotza-kopurua urte horietarako erabilgarri dauden heriotza-kopuruekin koherentea izan dadin. 2021. urteko jaiotzako bizi-itxaropenetik estrapolatutako joera-balioa 0,47 urte murriztu da gizonetan eta 0,32 urte emakumeetan; 2022. urtekoa, berriz, 0,15 urte murriztu da bi sexuetan.

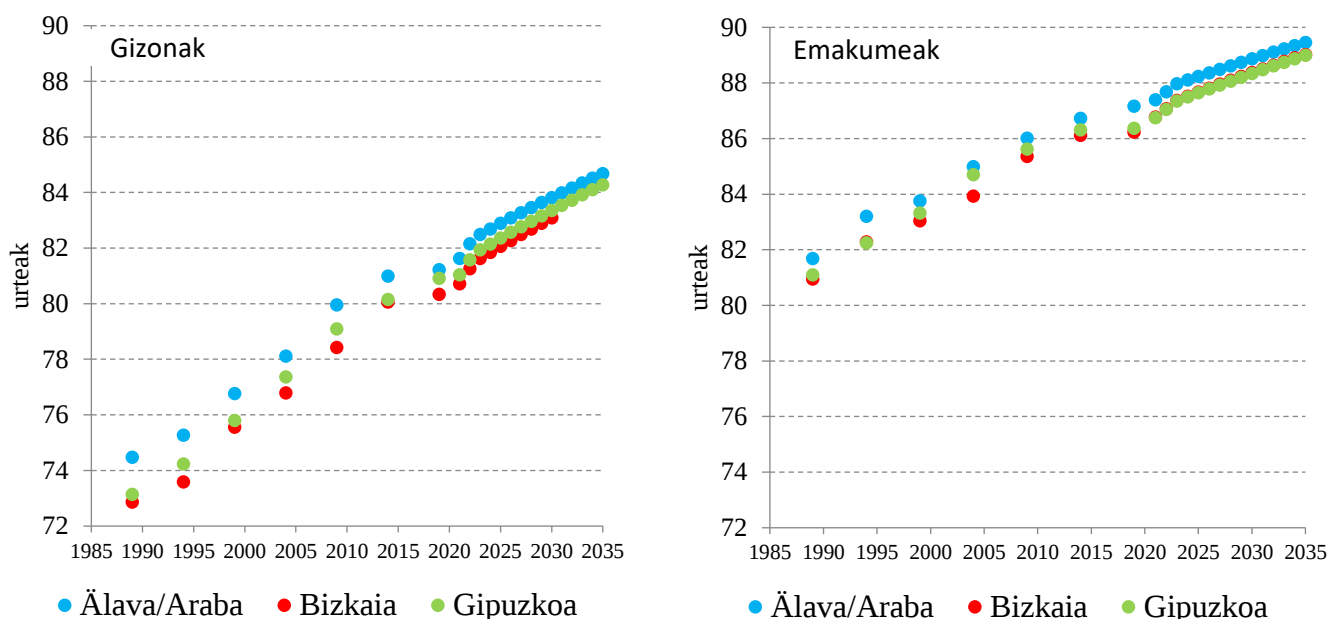
bizitza-diferentzialak murriztu egiten dira (5,7 urte izatetik 2018-19 biurtekoan 4,9 urte izatera 2035ean). Adin aurreratuetako heriotza-tasekin loturik, aurreikuspenen arabera, 65 urtetik aurrerako bizi-itxaropenak % 11 handituko dira gizonetan eta % 7 emakumeetan, 2019arekin alderatuta, eta 21,7 eta 25,5 urte izatera iritsiko da, hurrenez hurren, 2035ean.

1.3 grafikoa: Bizi-itxaropenaren bilakaera eta proiektzioa jaiotzerakoan eta 65 urteko adinean sexuaren arabera. EAE. 1981-2035

Lurralde historikoei dagokienez, aurreikuspenen arabera, EAE osorako planteatutako bizi-itxaropenaren bilakaera jarraituko dute, pentsatuz gaur egun behatutako espazio-diferentzialek jarraitu egingo dutela epe ertainean (1.4 grafikoa). Kasu hori justifikatzeko, kontuan hartzen da EAEren eta lurralde historikoen arteko bizi-itxaropenei dagozkien aldeek azken hamarkadetan egonkor jarraitu dutela; bi sexuetan bizi-itxaropen handienak arabarrek izan dituzte. Hala, 2035erako aurreikusten da jaiotzako bizi-itxaropena gizonetan 84,2 izatea Bizkaian eta 84,8 Araban, eta emakumeetan 89,1 urte Gipuzkoan eta Bizkaian eta 89,6 urte Araban.

1.4 grafikoa: Jaiotzako bizi-itxaropenaren bilakaera eta proiektzioa lurralde historikoetan. 1989-2035

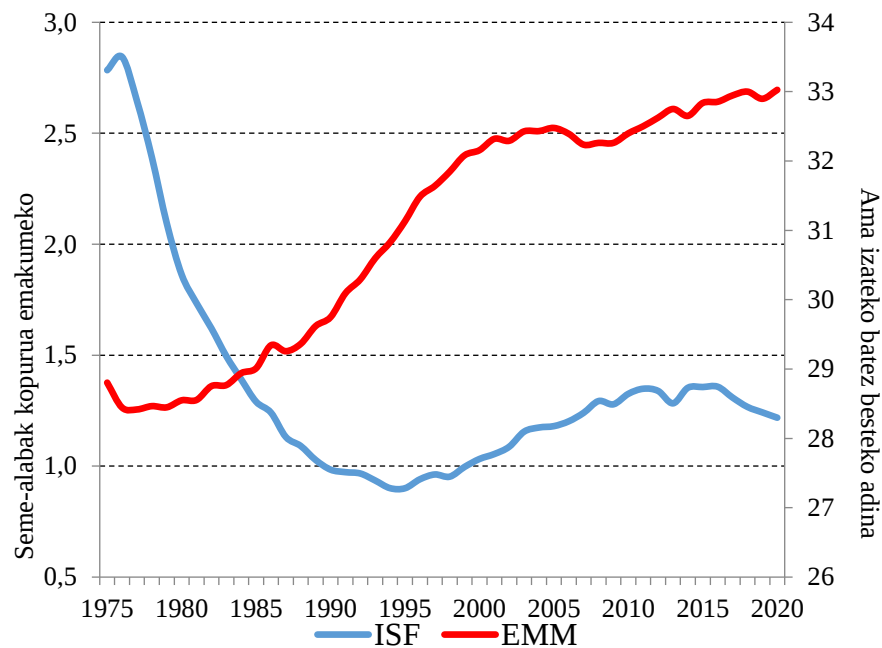
Oharra: behatutako balioak hiru urtean behingo taulei dagozkie, erreferentzia-urtea ardatz gisa hartuta.

1.2 Ugalkortasuna

Azken hamarkadetan erabateko eraldaketa gertatu da Euskal Autonomia Erkidegoan bizi diren emakumezkoen ugalketa-mailan eta -egutegian. Jaiotze-tasaren beherakadak, beherakada horrek berekin dakarren haur eta gazteen murrizketarekin, eragina izan du zenbait arlotan, esaterako, hezkuntzan, osasunean eta talde horiei zuzendutako ondasunen eta zerbitzuen ekoizpenean.

Joan den mendeko azken hamarkadetan, nabarmen jaitsi zen EAEko biztanleen ugalkortasun-maila; izan ere, emakume bakoitzeko batez besteko seme-alaba kopurua murriztu egin zen, 1975eko 2,8 seme-alabetatik 1990eko hamarkadaren erdialdean 0,9 seme-alaba ingurura. (1.5 grafikoa eta 1.2 taula). Murrizketa hori, lehenik eta behin, jaiotza-ordena goreneko seme-alabak ia desagertzeagatik gertatzen da, eta, oro har, familia ugariak desagertzeagatik; izan ere, 1975etik 1995era bitartean, hirugarren seme-alabaren eta gehiagoren ugalkortasuna %92 murriztu zen Gainera, familia-dimentsioaren uzkurdurarekin batera, lehenengo eta bigarren seme-alaben ugalkortasun-mailek beherakada nabarmena izan zuten (horiek dute pisu handiena guztizko ugalkortasunean), eta % 53 eta % 62 jaitsi ziren, hurrenez hurren, aipatutako aldi horretan. Jaiotako haurren ordenaren arabera ugalkortasunaren beherakada-erritmo desberdinaren ondorioz, handitu egin zen lehen seme-alaben pisua guztizko ugalkortasunean (% 39 1975ean eta % 57 1995ean). Aldiz, hirugarren seme-alaben edo seme-alaba gehiagoren ekarpena nabarmen murriztu zen epe berean (% 30etik % 7ra).

1.5 grafikoa: EAEko ugalkortasunaren indize sintetikoaren (ISF) eta amatasunaren batez besteko adinaren (EMM) eboluzioa. 1975-2020

Joan den mendearen amaieratik aurrera, ugalkortasunak gora egin du, 1995eko minimo historikoetatik (0,9 seme-alaba emakumeko) 2015-16 biurtekoan ia 1,36 seme-alabara iritsi arte, hau da, % 50eko hazkundea bi hamarkadatan. Hazkunde hori, neurri handi batean, aurreko hamarkadetan adin gazteetan izandako ugalkortasuna atzeratzeko prozesuaren eta ondoren adin aurrerratuagoetan gauzatzearen ondorio izan zen. Horren ondorioz, ugalkortasunak gora egin zuen nabarmen 30 urtetik gorakoetan. Suspertze horretan lagundu zuen beste faktore bat izan zen ugalketa-adinean zeuden emakume atzerritarren kopurua hasi egin zela, mende hasieran 10.000 baino gutxiago izatetik 2013. urtean 58.000 baino gehiago izatera. Gainera, emakume atzerritarren ugalkortasuna nazionalena baino % 60 handiagoa zen. Hala, mendearen lehen urteetan, emakume atzerritarrek EAEko guztizko ugalkortasunaren % 5 inguru hartzen zuten eta hamarkada bat geroago, berriz, % 15 baino gehiago.

Azken urteetan, eten egin da ugalkortasunaren suspertze-joera, eta beherakada-fase batean sartu da, harik eta 2019tik aurrera emakumeko 1,25 seme-alabaren azpitik egon arte. Joera areagotu egin da COVID-19aren ondorioengatik 2020ko azken hilabeteetan eta 2021eko lehen hilabeteetan. Beherakada hori 30 eta 39 urte bitarteko emakumeen ugalkortasun-tasen beherakada jarraituaren ondorioz gertatu da. Horrek adierazten du adin gazteagotan atzeratutako ugalkortasuna gauzatzeko zailtasuna gero eta handiagoa dela, eta are gehiago atzeratzen dela lehen seme-alaba izateko adina, ez hainbeste ugalketa-proiektuen murrizketa..

1.2 taula: ISFren eta EMMren eboluzioa, guztizkoa eta ordenaren arabera. EAE.
1975-2020

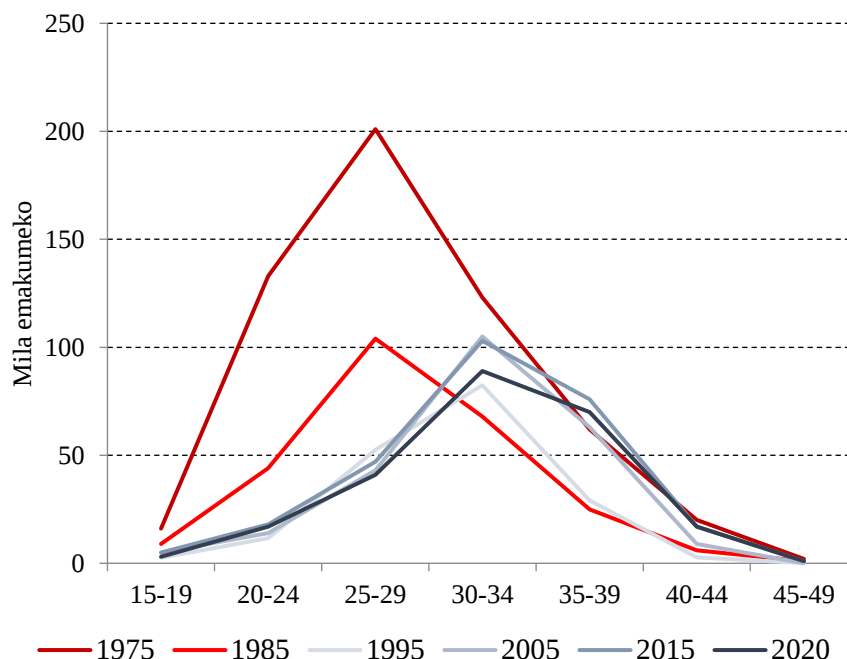
	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
ISF										
seme 1	1,08	0,82	0,62	0,51	0,51	0,59	0,67	0,74	0,72	0,62
2 seme- alaba	0,86	0,63	0,46	0,37	0,32	0,38	0,44	0,48	0,50	0,44
3+ seme- alaba	0,83	0,43	0,21	0,10	0,06	0,06	0,08	0,11	0,14	0,15
Guztira	2,78	1,86	1,29	0,98	0,90	1,03	1,19	1,33	1,36	1,21
EMM										
seme 1	25,7	25,8	26,9	28,1	29,9	30,9	31,1	31,2	31,7	32,1
2 seme- alaba	28,7	29,0	29,7	31,0	32,4	33,5	34,0	33,8	34,1	33,9
3+ seme- alaba	33,0	33,1	33,9	33,8	34,6	34,7	35,0	34,2	34,1	34,3
Guztira	28,8	28,5	29,0	29,8	31,1	32,1	32,4	32,4	32,8	33,0

Ugalkortasunaren beste dimentsio garrantzitsu bat, pertsonen eta familien bizitzaren zikloarekin lotura daukana, amatasunaren adina da. Azken urteetako bilakaera garrantzitsuena ugalkortasun-bizitzaren adinaren hasiera handitu izana da, hau da, lehenbiziko amatasuna, 6,5 urte handitu da eta 32 urtetik aurreraxeago dago gaur egun. Lehenbizikoz ama izateko adina hain altua izateak dakarrena da emakume askok eta askok planteatzea bigarren edo hirugarren seme-alaba 35 urte baino gehiagorekin izatea, haurdunaldi baten eta jaiotza bizi baten probabilitate biologikoa murrizten denean, alegia. Horrek mugatu egiten du guztizko ugalkortasun-mailak modu esanguratsuan suspertzeko aukera. Gaur egun, euskal emakumezkoek 34 urte ingururekin izaten dituzte bigarren seme-alabak, eta hirugarren seme-alabak eta hurrengoak izateko batez besteko adina hori baino zertxobait gorago dago. Bi adin horien arteko antzekotasuna amatasunaren egutegiaren atzerapen-prozesuak berak azaltzen du; izan ere, gaur egun, hirugarren edo hurrengo seme-alaba dutenak, funtsean, lehenengo eta bigarren umea gazteagotan izan zutenak dira.

Amaren adinaren arabera ugalkortasunaren bilakaerak bi epealdi handi identifikatzea ahalbidetzen du (1.6. taula). Lehen epealdian, 1975etik 1985era artekoan, ugalkortasun-mailen beherakada orokorra gertatu zen eta adin guztietan izan zuen eragina beherakada horrek. Beherakada oso handia izan zen tradizionalki ugalkorrenak izan diren adinetan, eta 25 eta 29 urteen artean ugalkortasunaren tasa erdira murriztu zen; 20 eta 24 urteen arteko tasan, berriz, % 67ko beherakada izan zen hamarkada bakarrean. Bigarren epealdian, laurogeiko hamarkadaren erdialdetik abiatuta, fenomeno nagusia ugalkortasuna apurka-apurka adinean atzeratzen joatea izan zen, 30 urtetik aurrera, lehen amatasunaren adinaren atzerapenaren ondorioz. Hala, hiru etapa bereiz daitezke ugalkortasun-maila orokorrari dagokionez. Lehenengo etapan, 1995era arte, 30 urtetik gorako ugalkortasun-tasen errekupeazioa ez zen nahikoa izan adin gazteenetako tasetan gertaturiko beherakada konpentsatzeko, eta, horren ondorioz, emakumeen batez besteko seme-alaben kopuruak beherantz jarraitu zuen. Etapa horretan, ugalkortasunaren egutegiak erabateko aldakuntza izan zuen; izan ere, 30 eta 34 urteen arteko taldeak hartu zuen talde ugalkorrenaren lekua, 25 eta 29 urteen artekoari aurrea hartuta, eta 35 eta 39 urte arteko taldearen tasek 20 eta 24 urte arteko taldearenak gainditu zituzten. Bigarren etapan, 1995etik 2015era, ISFa errekupeatzen hasi zen, adin gazteetako ugalkortasun-tasek izandako beherakadaren ondorioz eta 30 urtetik aurrerako goranzko joera mantentzearen eraginez. Horrek guztiak azaltzen du 1995etik 2015era ehuneko 90 hazi izana ugalkortasuna, guztira. Epe horretan, 35-39 urteko taldearen ugalkortasun-

tasak ere, lehenago 30-34 urtekoekin gertatu zen bezala, 25-29 urtekoenak baino handiagoak izan ziren. Azkenik, 2015etik aurrerako hirugarren etapan, eten egin zen 30 eta 34 urte bitarteko eta 35 eta 39 urte bitarteko taldeen ugalkortasunaren goranzko joera, eta horrek azaltzen du emakume bakoitzeko batez besteko seme-alaba kopuruak berriki izan beherakada.

1.6 grafikoa: Bost urteko ugalkortasun-tasak Euskal Autonomia Erkidegoan. 1975-2020

Ugalkortasunaren intentsitatea murriztea lehen etapan eta ondoren amatasuna adin aurreratuagoetara atzeratzearen eskema orokor hori aldatu egin zen 25 urtetik beherako emakumeen ugalkortasunaren gorakada txiki baten ondorioz, mende hasieratik. Alabaina, gorakada hori ez da portaera-aldaketa baten ondorioa izan, hau da, ugalketa-egutegia gaztetzearen ondorio, baizik eta ugalkortasun-patroi nabarmen gazteagoa daukaten emakumezko atzerritarrek gero eta gehiago iristearen ondorio. Immigrazio horren garrantzia jaiotza-kopuru osoan ama atzerritarretatik jaiotakoek daukaten pisuaren bilakaeran egiazta daiteke, mende hasierako %3tik 2020ko %29ra igaro baitira. Proportzio horren bilakaera are nabarmenagoa izan da 25 urtetik beherako ametatik jaiotakoen artean; 2007. urtetik hona, atzerriko amek izandako haurrak izan dira adin horietan nagusi, eta, gaur egun, jaiotza horien bi heren dira. Beste hitz batzuetan esanda, atzerriko immigrazioaren eraginik gabe, adin gazteenetan izandako ugalkortasun-tasek hirurogeita hamarreko hamarkadaren erdialdean hasitako beheranzko ibilbidea jarraituko zuten.

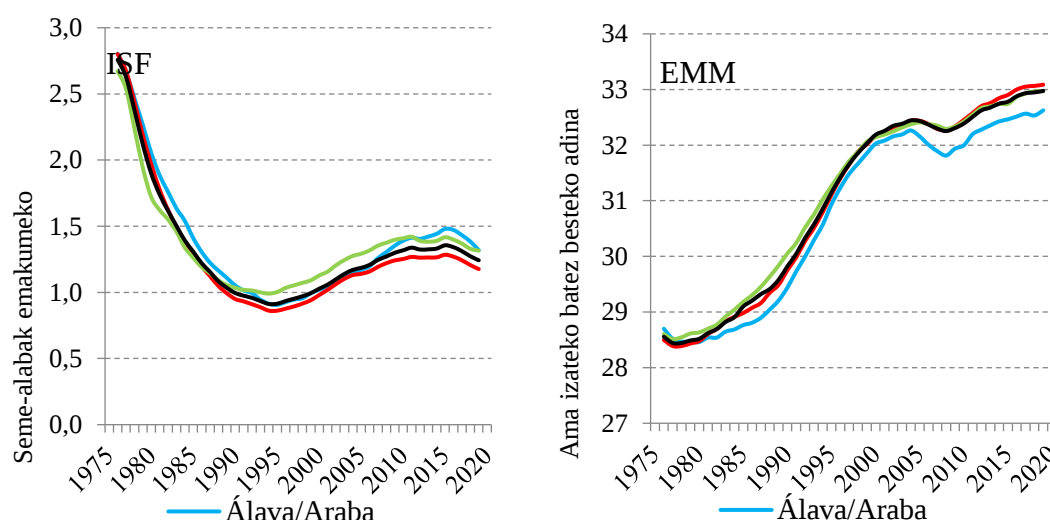
Laburbilduz, ugalkortasunak mende honetan izan duen bilakaeran, funtsean, egutegian egindako doikuntzak izan dira nagusi, eta doikuntza horiek fluktuazioak modulatu dituzte maila orokorretan. 1995-2015 urteen arteko ugalkortasunaren igoera, funtsean, 1. ordenaren bilakaerak eragin du; izan ere, lehenengo seme-alabak 0,52 izatetik 0,72 izatera igaro zen emakume bakoitzeko, eta horrek % 44ko ekarpena egin zion ugalkortasun-indize sintetikoaren guztizko hazkundeari. Era berean, 2015-2016 urteen artean izandako beherakada lehen seme-alabaren ugalkortasunaren bilakaerari zor zaio (1.3 taula). Ildo horretan, lehenengo seme-alabaren ugalkortasunak izan duen funtsezko rolak eta haren egutegian izandako aldaketa handiek adierazko lukete ugalkortasun osoaren portaera gehiago azaltzen dela adin gazteagoetan atzeratu zen amatasunaren errekonferazio-efektuarengatik, haren intentsitatearen aldakuntzarengatik baino, joan den mendeko azken hamarkadetan gertatu ez bezala.

1.3 taula: Ugalkortasun-tasak jaiotakoaren ordenaren arabera. EAE. 1995, 2015 eta 2020 (milakotan).

	Agindu guztiak			Agindu 1			2 Agindua			3. Agindua eta gehiago		
	1995	2015	2020	1995	2015	2020	1995	2015	2020	1995	2015	2020
15-19	3	4	3	2	4	3	0	0	1	0	0	0
20-24	12	16	17	9	11	11	2	4	5	0	1	1
25-29	53	42	41	39	28	25	12	11	11	1	4	5
30-34	82	102	91	43	59	50	35	34	31	5	9	10
35-39	28	84	71	10	34	28	14	40	32	5	10	11
40-44	3	21	17	1	8	7	1	10	7	1	3	3
45-49	0	2	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0
ISF	0,90	1,36	1,21	0,51	0,72	0,62	0,32	0,50	0,44	0,06	0,14	0,15

Lurralde historikoetako ugalkortasunaren bilakaera EAEkoarekin oso paraleloa da, nahiz eta alde txikiak egon maila eta egutegiei dagokienez. (1.7 grafikoa). Aldaketa garrantzitsuenen artean, Gipuzkoan izandakoa dago, aurreko mendearen amaieraz geroztik bere posizio erlatiboa aldatu baitu, eta, gaur egun, Arabarekin batera, ugalkortasun handiena duten lurraldeak dira; Bizkaian, berriz, azken hamarkadan, Euskal Autonomia Erkidego osoko ugalkortasuna baino % 5 gutxiago izan du. Egutegia kontuan hartuta, Araban, 1980ko hamarkadatik, amatasunaren batez besteko adina beste bi lurraldeetan baino pixka bat txikiagoa izan da; atzerapen handiena, berriz, Bizkaian izan da. Egutegiko alde horiek 19-29 urte bitarteko ugalkortasun-tasa altuagoen bitartez azal daitezke Araban, lurralde historiko horretan immigrazioak ugalkortasunean inpaktu erlatibo handiagoa izan baitu. 2018-20 hirurtekoan, ugalkortasun-maila emakume bakoitzeko honako hauen artean dago: Bizkaian 1,18 seme-alaba eta ama izateko adina, batez beste, 33,1; Araban, 1,32 seme-alaba eta 32,6 urteko amatasuna.

1.7 grafikoa: Ugalkortasun-indize sintetikoaren eta amatasunaren batez besteko adinaren bilakaera. EAE eta lurralde historikoak. 1975-2020

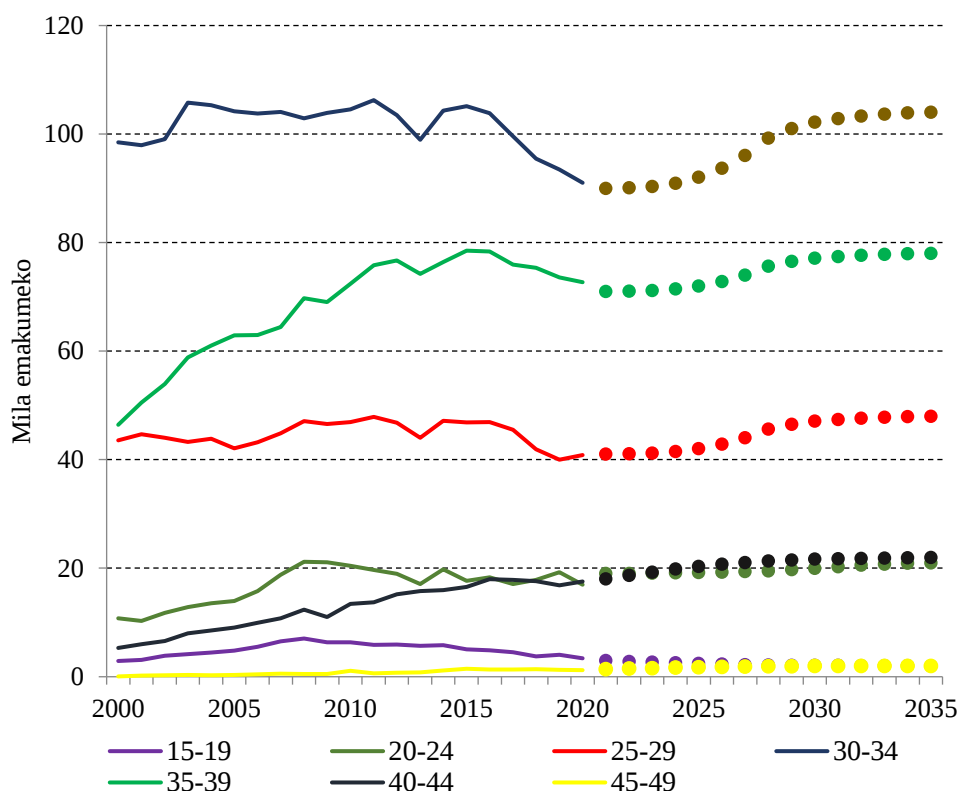
Oharra: erreferentziatzko urtean zentratutako hiru urteko batez bestekoa.

Euskal Autonomia Erkidegoko ugalkortasunaren proiektzioa egiteko, patroi normatibo bat ezarri da, 2035. urtean emakumeko 1,39 seme-alaba izango direla aurreikusten duena. Horrek esan nahi du

2018-20 hirurtekoaren batez besteko balioarekin alderatuta% 12 berreskuratuko dela. Ez da uste susperraldi horrek ugalkortasun-egutegian aldaketarik eragingo duenik; izan ere, ugalkortasun-eredu oso berantiarak jarraituko du, eta ama izateko batez besteko adina 33 urte ingurukoa izango da. Eredua eraikitzeko adinaren arabera ugalkortasun-tasen bilakaera kasu hauek hartu dira kontuan: a) ugalkortasunak behera egiteko joerari eutsiko dio adin-talde gazteenetan; b) erdiko adinetan, berriz, epe ertainera berreskuratu egingo dira epe ertainean 2010-15 aldian behatutako mailak; eta, c) ugalkortasunak gora egingo du nabarmen adin aurreratuetan, 40 eta 44 urte bitarteko adin-taldean (1.8 grafikoa).

Lurralde historikoetarako, adinaren arabera aurreikusitako ugalkortasun-tasaren eboluzio-ibilbidea EAE osorako deskribatutakoaren antzekoa da. Aldi berean, ez da aurreikusten konbergentziarik ugalkortasun-mailetan, eta mantendu egingo dira azken urteotan atzemandako diferentzial erlatiboak. Proiekzioaren arabera, 2035. urtean, ugalkortasun-maila orokorra honako hau izango dela uste da: emakume bakoitzeko 1,34 seme-alaba Bizkaian, 1,49 seme-alaba Araban eta 1,51 seme-alaba Gipuzkoan. Ama izateko batez besteko adina Arabako 32,6 urteetatik Bizkaiko 33 urteetara bitartekoa izango da.

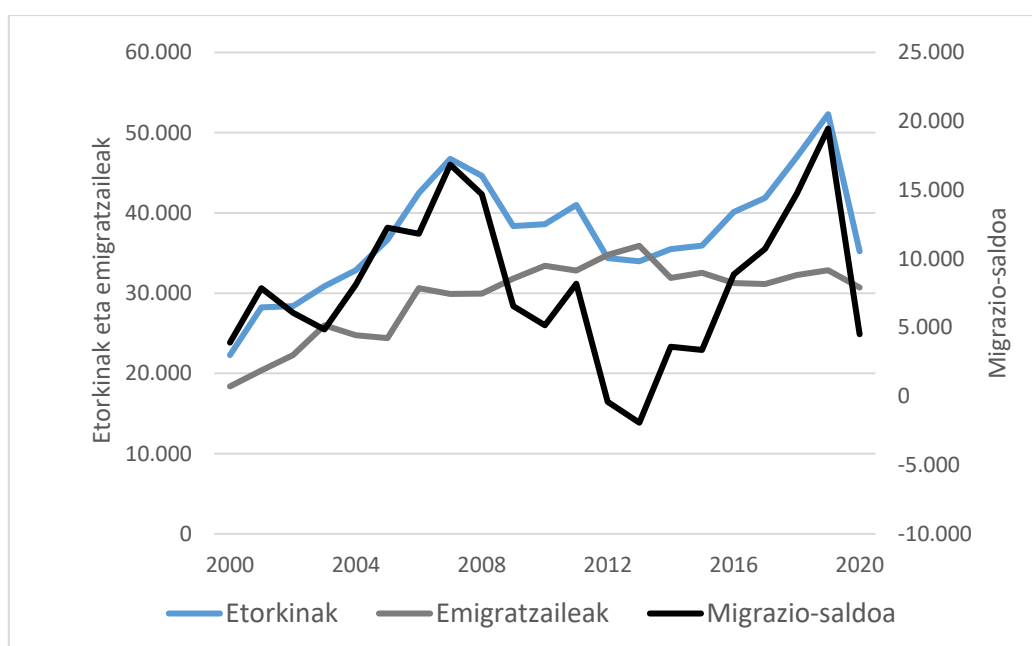
1.8 grafikoa: Ugalkortasun-tasen bilakaera eta proiekzioa, amaren bosturteko adin-taldearen arabera. EAE. 2000-2035 (milakotan)

1.3 Migrazioak

Migrazioen intentsitatea eta ezaugarria osagai funtsezkoak izan dira Euskal Autonomia Erkidegoko dinamika demografikoan. Hala, 1960ko urteetan eta 1970eko hamarkadako lehen zatian Estatuko gainerako tokietatik iritsitako immigrazio-korronteak biztanleria-hazkunderaren motor izan ziren, eta biztanleriaren piramidea gaztetu zuten, adin helduetako pertsonak ekarrita eta jaiotza-tasa zeharka sustatuta. Migrazio-fluxuen moteltzearen eta XX. mendearen azken laurdenean fluxu horiek negatibo izatearen ondorioz, EAE emigrazio-eremu bihurtu zuten. Mende-aldaketarekin, truke-eredu bat ezarri zen, Estatuko gainerako lurraldeetatik zein atzerriatik etorritako immigrazio-fluxuek izandako gero eta garrantzi handiagoaren eraginez, eta migrazio-saldo positiboetara bueltatu zen EAE, 2007an 17.000 pertsona inguruko maximora iritsi arte. Azken urteetan, joerak desberdinak izan dira: hasieran, saldo negatiboko biurteko bat izan zen, etorkinen fluxuak behera egin izanaren ondorioz eta 2012 eta 2013an emigrazioa ugartu izanak eraginda, eta, ondoren, 2019an saldo positiboak berreskuratu ziren, ia 20.000 pertsonako maximora iritsi arte, eta 2020an saldoak behera egin zuen 5.000 pertsonatik behera geratu arte. (1.9 grafikoa). Aldi berean, bizileku-mugimendua handitzeak eta biztanle atzerriarren kontingenteak handiagok izateak barneko migrazio-trukea areagotzea ekarri zuten.

1.9 grafikoa: Immigranteak, emigranteak eta migrazio-saldoa EAEn 2000-2020.

1.3.1 Immigrazio-fluxuen joera eta proiektzioa

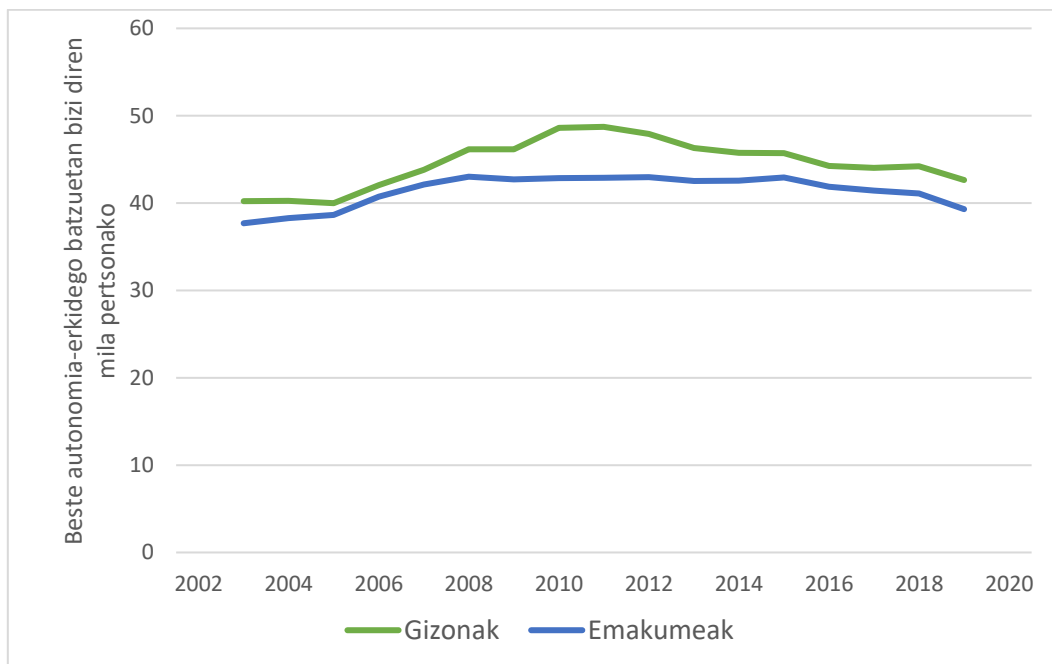
Mende honetako lehen urteetan gertaturiko aldaketa demografiko garrantzitsuena Euskal Autonomia Erkidegoak migrazio-fluxu esanguratsuak berreskuratu izana da. Hala, 2000 eta 2007 artean, sarreraren kopurua bikoiztu baino gehiago egin zen: 22.000 izatetik 46.000 izatera igaro baitzen, atzerriko immigrazioaren puntu gorenarekin batera. Krisialdi ekonomikoaren ondorioz, immigrazioa % 27 murriztu zen 2007 eta 2013 artean, atzerriko sarreraren bat-bateko murrizketaren ondorioz eta Estatuko gainerako tokietatik immigrazioak artean zuen goranzko joerak buelta eman ostean. Gainera, immigrazio-fluxuen jatorriak aldatu egin ziren; izan ere, 2007an immigranteen % 55 atzerriarrak ziren, eta 2013an, berriz, % 37. 2014tik aurrera, EAerako fluxuek gora egin zuten, eta

pandemiaren aurreko urteetan goranzko joera argia izan zuten. 2019an iritsi zen mendeko maximora, 52.000 etorkin baino gehixeagorekin, eta horietatik hamarretik sei atzerititik zetozen. 2020an, osasun- eta ekonomia-testuinguruaren eta COVID-19ari aurre egiteko hartutako neurrien ondorioz, sarrera-fluxuek behera egin zuten, 35.000 etorkin baino gehixeagoraino, eta, bereziki, atzerititik zetozenei eragin zien, % 45eko murrizketarekin aurreko urtearekin alderatuta; jatorria Espainiako gainerako herrialdeetan zutenek, aldiz, % 15eko beherakada izan zuten.

Euskal Autonomia Erkidegoak etorkizunean izango duen immigrazio-fluxuaren estimazioan, Espainiako gainerako lurraldeetatik eta atzerititik etorriak bereizi dira:

- Gainerako autonomia-erkidegoetatik etorritako immigrazioa. Fluxua bi faktoreren arabera da: alde batetik, zein izango den Estatuko gainerako lurraldeetatik EAEra etortzeko joera, eta, bestetik, hurrengo urteetan jatorri horretako populazioaren neurrian eta egitura demografikoan zer aldaketa izango diren. Lehenengo alderdiari dagokionez, egiaztatu da EAEra emigratzeko joera nahiko egonkor mantendu dela azken urteetan: milako 43-46 inguru gizonetan eta milako 40-42 emakumeetan (1.10 grafikoa). Bigarren faktoreari dagokionez, Estatistikako Institutu Nazionalaren “2020-2070 aldirako Biztanleriaren Proiekzioak” erabili dira hurrengo hamabost urteetan beste autonomia-erkidegoetako biztanleria sexuaren eta adinaren arabera lortzeko iturri gisa. Proiekzio horren arabera, 20 eta 39 urte bitarteko biztanleriak, hau da, migragarritasun handieneko adin tartekoak, pixka bat gora egingo du Espainiako gainerako lekuetan, % 2,7 2021 eta 2036 artean.

1.10 grafikoa: Migrazioaren indize sintetikoa, gainerako autonomia-erkidegoetatik EAEra. 2002-2020.

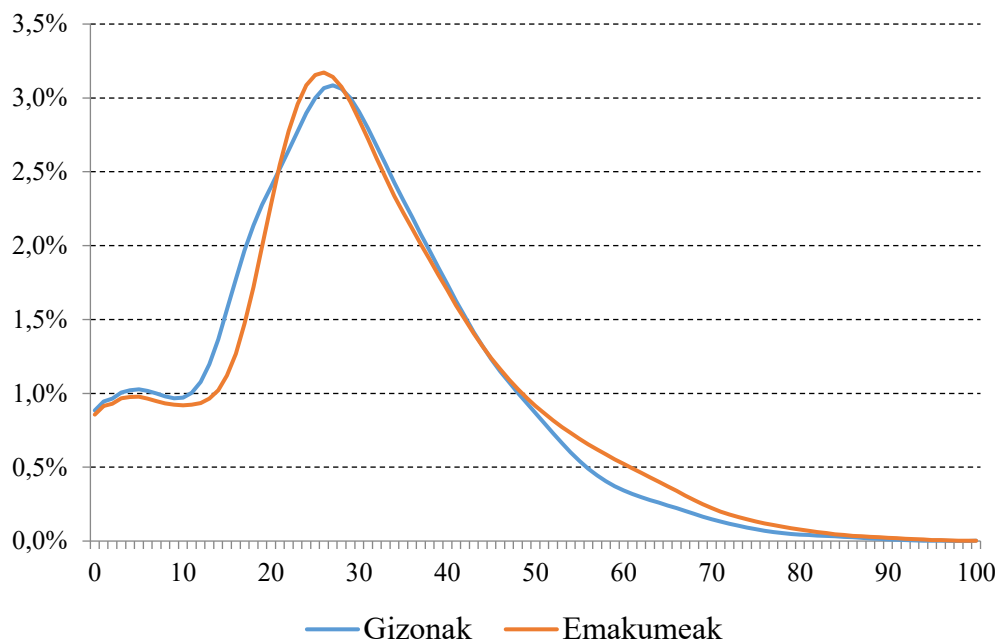
Oharra: hiru urteko batez besteko balioak.

Formulatutako hipotesiaren arabera, Estatuko gainerako lurraldeetatik EAEra 2018-2020ko hirurtekoan ikusitako sexuaren eta adinaren arabera emigrazio-tasek bere horretan jarraituko dute. Tasa horiek EINEk aurreikusitako proiektioei aplikatzen zaizkie, 2021-2035 aldiko urte

bakoitzerako sexuaren eta adinaren arabera immigrante-kopurua lortzeko⁴. Aldi horretarako, guztira 306.000 etorkin zenbatetsi dira Espainiako gainerako herrialdeetatik, hau da, aurreko hamabost urteetan erregistratutakoak baino pixka bat gutxiago, 2006tik 2020ra bitartean 322.000 etorkin izan baitziren.

- Atzerriko immigrazioa. Atzerriko sarrera-fluxuak epe laburrera berreskuratzea aurreikusi da, 2024tik aurrera⁵, urtean 25.000 etorkin izatera iritsi arte. Horrek esan nahi du 364.000 pertsonako ekarpena egingo dela aldi osorako. Immigrazio horren sexuaren eta adinaren arabera egiturak migrazio-egutegi bat du ezaugarri, adin heldu-gazteetan oso kontzentratua, eta 50 urtetik gorako immigranteen presentzia urria. Migrazio-egutegi horien ezaugarria da denboran egonkortasun handikoak izatea, eta horregatik banatu da sarrera-fluxu osoa 2018-20 hirurtekoan behatutako migrazio-patroien arabera (1.11 grafikoa).

1.11 grafikoa: Atzerriko immigrazioari dagozkion patroiak EAEn. 2018-2020.

Oharra: patroiak apalduta.

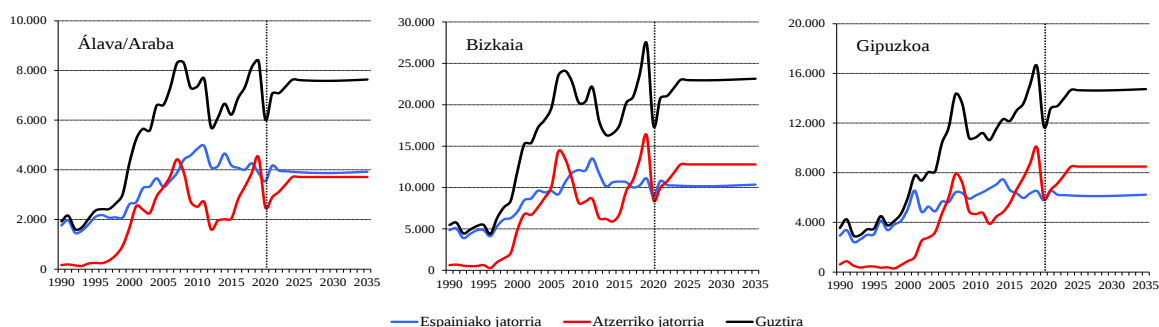
Euskal Autonomia Erkidego osorako proiektatutako bi immigrazio-fluxuak lurralde historikoetara esleitu dira, 2018-20 aldiko datuetan oinarrituta eta sexuaren eta adin-taldearen arabera banaketa-matrizeak aintzat hartuta. Lurralde historiko batean izandako sarrera guztiak, horrenbestez, EAerako immigrazio mota bakoitzerako formulatutako hipotesien arabera dira, baita fluxu horien erakarpen-gaitasunaren arabera ere. Bi elementuak konbinatzean, joera parekoa da lurralde historiko guztietan, baina erritmoari dagokionez desberdintasun apalak ageri

⁴ Gainerako autonomia-erkidegoetatik EAera etorritako immigrazio-fluxuak argitaratu ditu INEK, sexuaren eta adinaren arabera, 2021-2036 aldiko urte bakoitzeko. Edonola ere, informazio hori ez erabiltzeko hautua egin dugu; izan ere, INEren migrazio-fluxuen proiektzioa Migrazioen Estatistikaren informazioa baliatuta egiten da, eta migrazio-trukeen bolumen apalagoa eskaintzen du Bizileku Aldakuntzen Estatistikatik eratorritakoak baino. Horrenbestez, INEK proiektatutako immigrazio-fluxuak hartzeak haustura ekarriko luke proiektatutako seriearen eta EUSTATEk zabalduko Estatuko gainerako lurraldeetako migrazio-mugimenduek erregistratutakoaren artean.

⁵ Atzerriko immigrazio-fluxu hori EAeren aurreko proiektzioan aurreikusitakoa baino nabarmen handiagoa da, hau da, 2016-2031 aldikoa baino askoz handiagoa. Proiektzio horretan, atzeritik urtean batez beste 16 mila pertsona baino gehixeago iritsi ziren.

dira immigrazio motetarako egindako aurreikuspenen arabera (1.12 grafikoa). 2015-30 aldi osorako, orotara, Araban 113.000 immigrante izango direla dago aurreikusita eta % 48 atzerritarak izango dira; Bizkaian 340.000 izango dira eta sarreraren % 55 atzerrikoak izango dira; hirugarrenik, Gipuzkoan 216.0000 izango dira eta % 57 izango dira Estatutik kanpokoak.

1.12 grafikoa: Lurralde historikoetara iritsitako immigranteen bilakaera eta proiektzioa.
1990-2035

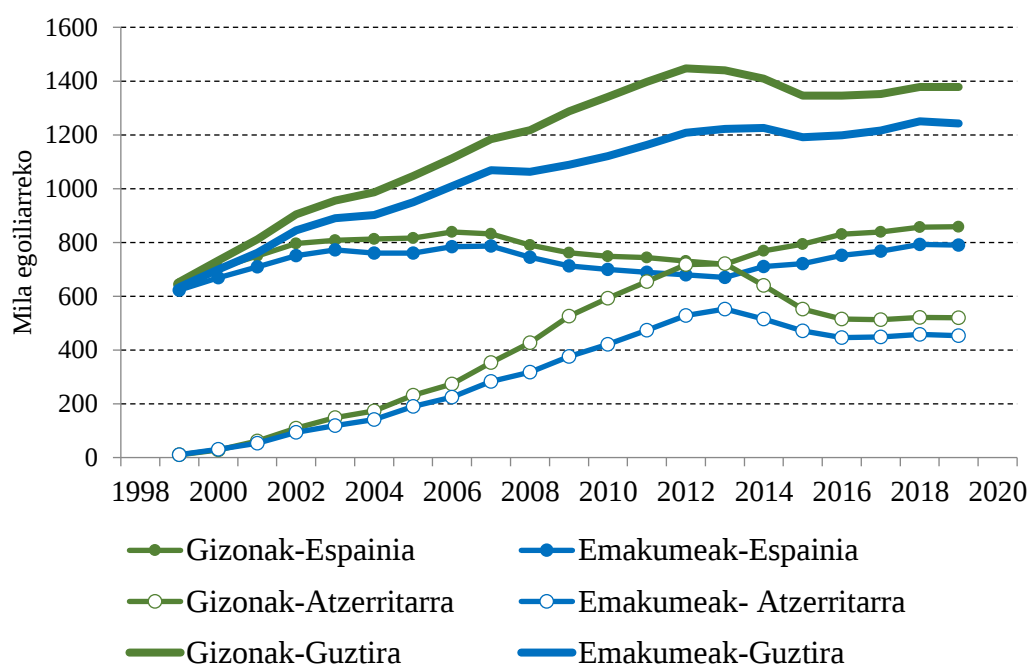

1.3.2 Emigrazioa Estatuko gainerako lurraldeetara eta atzerrira.

Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora izandako emigrazioak irteeren hazkunde jarraitua ageri du; hala, mende-aldaketako urteetan 18.000 lagun joan ziren kanpora, eta 2012-13 biurtekoan, berriz, 35.000 pasatxo. Urte horietan, emigrante gehienek atzerria izan zuten xede; hamarkada bat lehenago, ordea, atzerrira egindako irteerak guztien % 14 ziren. Edonola ere, azken urteetan emigrazioaren fluxua murrizten ari da, eta urtean batez beste 32.000 emigrante izan dira 2018-20 biurtekoan, irteera horiek eragin zituen 2008ko krisiaren ondorioak gainditu ondoren atzerrirako irteerak murriztu izanaren ondorioz.

Irteeren bilakaera horretan, bi faktorek jarduten dute: alde batetik, herritarrek EAetik kanpora emigratzeko joera handiagoa edo txikiagoa, eta, bestetik, biztanleriaren bolumenean eta egituren izandako aldaketak adinen arabera. EAEko biztanleek emigratzeko duten joerari dagokionez, sexuaren arabera kanpoko emigrazioaren indize sintetikoak (KEIS) hazkunde-joera iraunkorra izan du mende hasieratik 2012. urtearen inguruan maximora iritsi arte, eta gero egonkortu egin da (1.13 grafikoa). KEIS-en bilakaera oso baldintzatuta dago atzerrira emigratzeko joeraren eboluzioarekin; izan ere, mendearen lehen hamarraldian hazkunde handia izan zuen, eta azken urteetan, berriz, murrizketa. Mugimendu horien protagonista, funtsean, Euskal Autonomia Erkidegora aurreko urteetan iritsi ziren atzerriko nazionalitatea duten biztanleak dira, baina fenomenoaren kaptazio estatistikoan bertan izandako hobekuntzak ere ez dira kanpo utzi behar. Beste autonomia-erkidego batzuetara emigratzeko joerak, berriz, bilakaera egonkorragoa izan du, nahiz eta 2008tik aurrerako urteetan intentsitatea apur bat moteldu egin den eta zertxobait igo azken urteetan. Urte guztietan, eta jomuga bietarako, emigratzeko joera handiagoa da gizonetan emakumeetan baino, eta sexuen arteko diferentzial horiek handiagoak dira atzerrira izandako emigrazioak kontuan hartzen baditugu.

1.13 grafikoa: Kanpoko emigrazioaren indize sintetikoaren bilakaera EAEn, sexuaren eta norakoaren arabera. 1998-2020

Oharra: erreferentziazko urtea ardatz gisa hartutako hiru urteko batez besteko mugigarria.

Emigrazio-intentsitatearen bilakaerak paralelismo handiak ageri ditu lurralde historikoetan, EAE osorako behatutakoa oinarri hartzen badugu, edonola ere, maila-alde esanguratsuak ere badira (1.4 taula). EAEtik kanpo emigratzeko joera handienak Araban bizi direnen artean daude, bereziki gizonetzkoen artean; txikiak, berriz, Gipuzkoan, Espainiako gainerako lurraldeetara emigratzean, eta Bizkaian atzerrira emigratzean. Dena den, azken hamarkadan, konbergentzia-prozesua nabari da lurralde historikoetan bizi direnen emigratzeko joeran. Hala, 2012-14 hiru urtekoan, arabarren migratzeko joera gipuzkoarrena baino % 47 handiagoa zen gizonetan eta % 28 handiagoa emakumeetan; 2018-20 aldian, berriz, diferentzial horiek % 21era eta % 12ra murriztu ziren, hurrenez hurren.

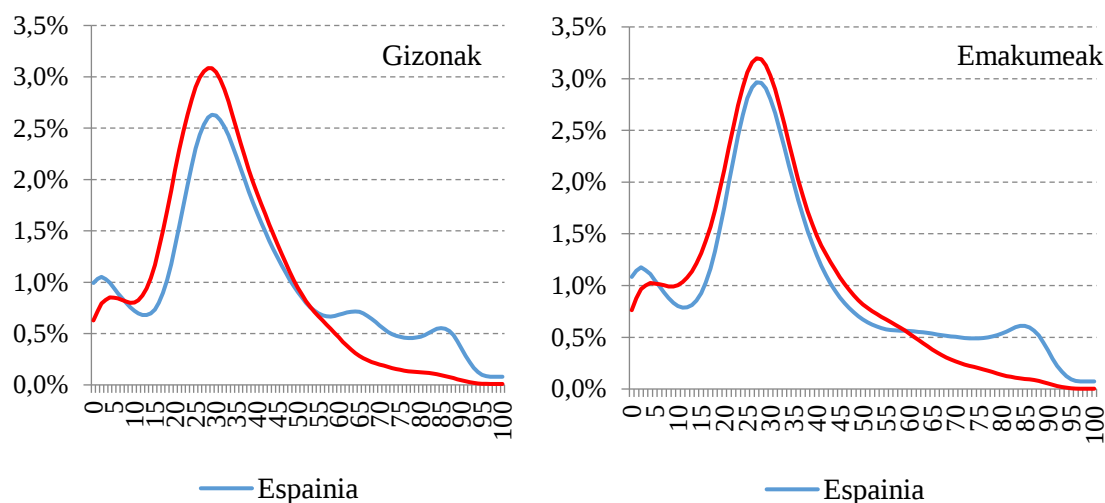
1.4 taula: Emigrazioaren indize sintetikoaren bilakaera Estatuko gainerako lurraldeetara, sexuaren arabera, EAEtik eta lurralde historikoetatik. 2012-2020. (egoiliarrek, milakotan)

		Beste AKZ batzuetara			Atzerrira			Guztira		
		2012-14	2015-17	2018-20	2012-14	2015-17	2018-20	2012-14	2015-17	2018-20
Álava/Araba	Gizonak	875	993	981	963	576	636	1.838	1.568	1.617
	Emakumeak	775	860	868	624	432	481	1.399	1.293	1.349
Bizkaia	Gizonak	724	814	866	717	473	468	1.441	1.287	1.334
	Emakumeak	689	752	801	566	437	431	1.255	1.188	1.232
Gipuzkoa	Gizonak	639	783	789	614	557	549	1.253	1.340	1.338
	Emakumeak	590	702	734	499	468	475	1.089	1.170	1.209
Euskal AE	Gizonak	719	831	858	721	515	520	1.440	1.346	1.378
	Emakumeak	670	752	790	552	446	453	1.222	1.198	1.242

Norakoaren arabera hipotesi desberdinak egiteak dituen zailtasunak ikusirik, batez ere atzerrira izandako irteerei buruz, kanporako emigrazioa osorik kontuan hartzea erabaki dugu. Hipotesiaren arabera, proiektzio-denboraldi osoan egonkor jarraituko du 2018-20 hirurtekoan ikusitako migrazio-intentsitateak. Kasu hori EAE osoan aplikatu da, baita lurralde historiko guztietan ere; horren arrazoia zera da, kanpoko emigrazioaren indize sintetikoaren adierazleak egonkor jarraitzen duela azken urteetan.

Kanpo-emigrazioaren patroiak profil desberdinak ageri ditu adinaren eta jomugaren arabera (1.14 grafikoa). Estatuko gainerako lurraldeetara izandako emigrazioaren egitura demografikoan, fluxurik handiena adin heldu eta nagusietan ageri da, eta laneko mugikortasunarekin eta familia osatzarekin lotuta legoke; era berean, bada «herrestan eramandako» migrazio bat ere, haur-emigrazioaren pisuak erakusten duen moduan. Horrez gain, 65 urteen inguruan beste moda bat ere ageri da, itzulerako migrazio bat adierazten duena, baita adin aurreratuetan ere, autonomia pertsonalaren galerarekin eta alarguntasunarekin loturik. Bi modetan, emakumezkoen patroia apur bat gazteagoa da gizonezkoena baino, 2-3 urte inguru gazteagoa; horrek erakusten du sexuen artean adin-desberdintasunak direla bikotea eta familia osatzeko garaian. Bestalde, atzerrira izandako emigrazioa eta gazte eta helduek izandako protagonismoa handiagoa da; izan ere, 15 eta 34 urteen artean biltzen da emigratzeko joeraren erdia. Halaber, familia-osagaiak garrantzi txikia du fluxu horretan, eta adin aurreratuetan apenas den tankera horretako mugimendurik. Lurraldeak banaka hartuta, emigrazioaren adinaren arabera patroiak EAE osorako profilaren antzekoak dira, baina alde batzuk ageri dira. Hala, helduen eta gazteen emigrazioak pisu handiagoa du bi sexuetan Gipuzkoan.

1.14 grafikoa: Emigrazioari dagozkion patroiak, sexuaren eta jomugaren arabera, EAEn. 2018-20

Oharra: patroiak apalduta.

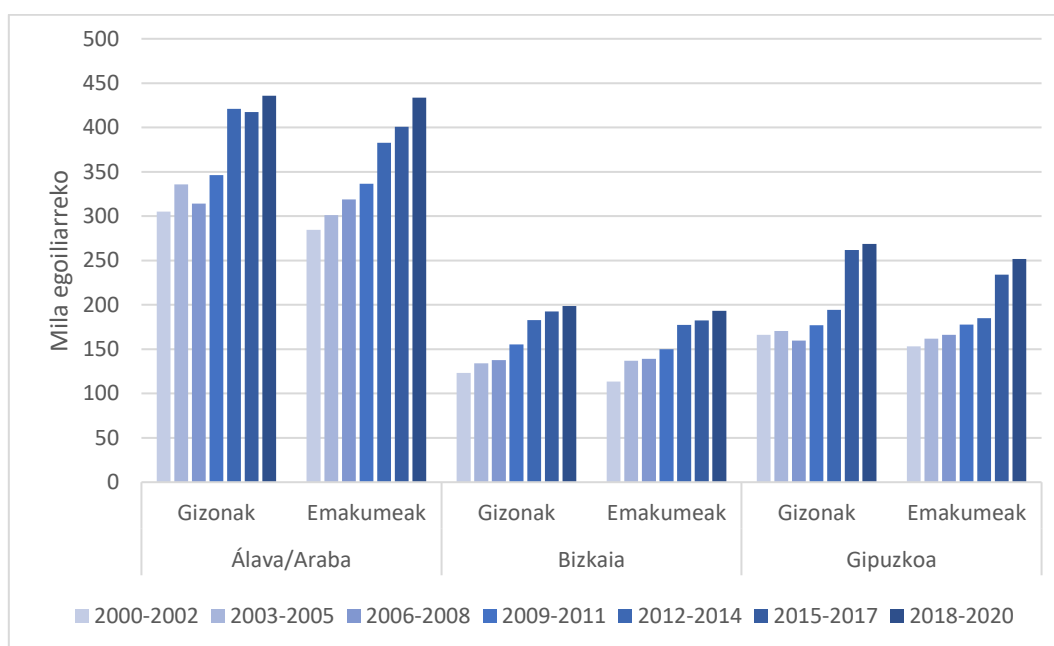
Laburbilduz, kanporako emigrazio-tasek konstante jarraitzen dute proiektzio-aldi osoan, dela Euskal Autonomia Erkidego osoa aintzat hartuta, dela lurralde historikoetan, 2018-20 hirurtekoan behatutako batez besteko balioen arabera. Hala ere, termino absolutuetan, kanporako irteerak aldatu egiten dira denboran zehar, biztanleria-piramidea aldatu ahala, eta urtean 30.000-32.000 irteera izaten dira. 2021-35 tarte osorako, aurreikuspenen arabera 474.000 irteera izango dira EAetik; horietatik % 18 Araban bizi direnak, % 51 Bizkaian eta % 31 Gipuzkoan.

1.3.3 Lurralde historikoen arteko barneko mugimenduak.

Mende honetan lurralde historikoen arteko migrazio-trukeak modu jarraituan handitu dira, eta 2000-01 biurtekoan urteko batez bestekoa 4.000 pertsona izatetik 2018-20 artean urteko ia 6.000 izatera igaro da. Hazkunde horren zati bat biztanle atzerritarren presentzia handiagoarekin dago lotuta; izan ere, bizileku-mugimendu handiagoa izaten dute. Dena dela, goranzko joera izangatik ere, barne-fluxuen bolumena apala da, eta lurralde historikoen gaineko bilakaera demografikoaren gaineko inpaktua, berriz, oso esanguratsua ez. Izan ere, barne-migrazioaren saldo garbiek zenbateko apalak dituzte. Hala, 2018-20 hirurteko osorako, 448 pertsona mugitu dira Arabara eta 49 Bizkaira; ondorioz, Gipuzkoak 537 biztanle galdu ditu.

Lurralde historiko batetik bestera bizilekua aldatzeko joera handiago horren eraginez, barneko migrazioaren indize sintetikoa (ISMint) % 83 handitu da gizonetan eta %72 emakumeetan hiru esparruetan mende hasieratik hona (1.15 grafikoa). Araban bizi direnek dute barne-migrazioaren bat egiteko joera handiena, EAE osoa aintzat hartuta nabarmentzen denaren bikoitza baino gehiago; beste bi lurralde historikoetan joera hori txikiagoa da argi eta garbi. Horrez gain, lurralde-patroi horrek ez du alterazio esanguratsurik izan barne-mugikortasuna handitu izanagatik, eta migrazio-diferentzialek konstante samar jarraitu dute. Aurreikuspenen arabera, datozen urteetan barneko-migrazio-joera handitzeko joerari eutsiko zaiola uste da; hala, 2036an, Araban % 20 handiagoa izango da, eta Bizkaian eta Gipuzkoan % 14 handiagoa 2018-20 hirurtekoan erregistratutako balioekin alderatuta.

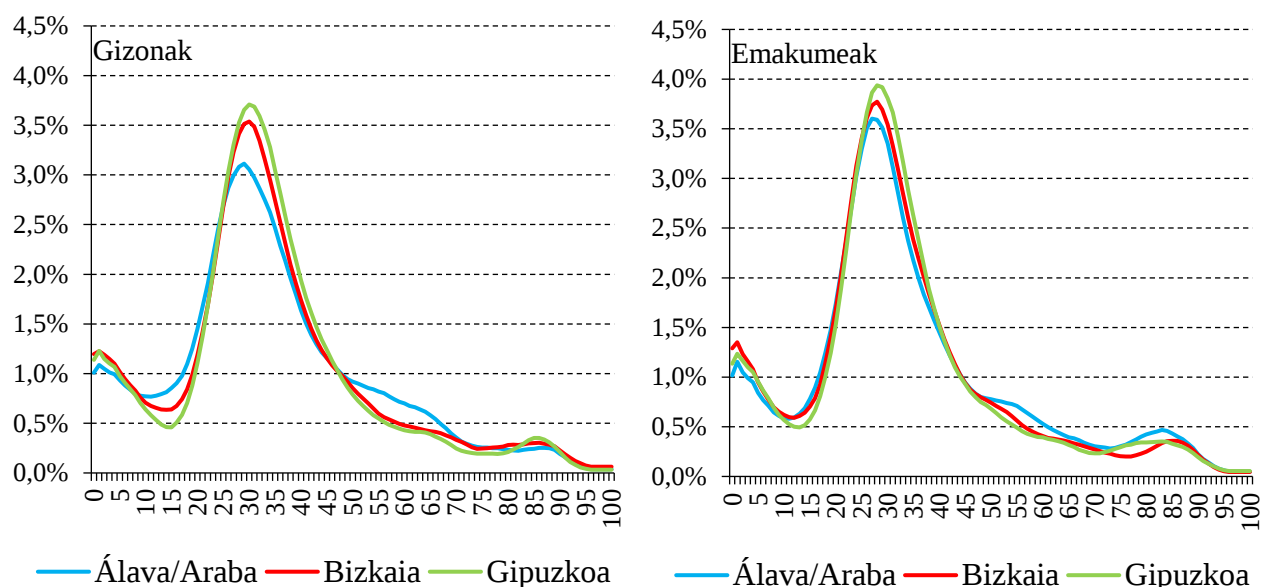
1.15 grafikoa: Barne-migrazioko indize sintetikoaren bilakaera sexuaren arabera lurralde historikoetan. 2000-2020

Barne-migrazioaren egitura demografikoa mugikortasunaren patroi orokorrera egokitzen da bizitzaren zikloaren etapetan. Batez ere, enpleguaren bilaketarekin, etxebizitza erostearekin eta familia osatzearekin daude lotuta mugimendu horiek; hori horrela izanik, azken hirurtekoan barne-mugimenduen erdia 20 eta 39 urteen artean gertatu da, eta egutegia zertxobait kontzentratuagoa eta gazteagoa izan zen emakumeetan. Gizonezkoetan emigrazio-maila handiena 30 urte ingurukoetan eta hiru urte lehenago emakumeetan, emantzipatzeko adinaren atzerakadaren ondorioz eta bizikidetzari ekiteko adinean dauden sexuaren arabeko diferentzialen eraginez.

Migrazio horren zati bat seme-alabak dituzten familiek egiten dute; 15 urtetik beherakoak dira migratzaile horien % 10, eta 65 urte eta gehiagokoak guztizkoaren % 6,5 baino ez dira. Lurraldeak aztertuta, berezitasun batzuk ageri dira barne-migrazioaren patroietan, hala nola adin heldu eta gazteko arabarren barne-emigrazioaren pisu erlatibo txikiagoa (1.16 grafikoa). Patroi horiek aurreko hirurtekoekin alderatzen baditugu, antzekotasun handia ageri da profilean, eta denboran egonkortasuna islatzen dute; hori dela eta, konstante jarraitu dute proiektatutako denbora-tartean.

1.16 grafikoa: Lurralde historikoetako barne-migrazioaren patroia erlatiboak. 2018-20.

Oharra: patroiak apalduta.

Lurralde historikoen arteko migrazio-trukeen espazio-ereduak konstante samar jarraitu du azken urteetan; izan ere, Arabatik eta Gipuzkoatik abiatutako barne-migratzaileen bi heren inguruk Bizkaia dute jomuga; Bizkaitik abiatutakoak, berriz, berdin banatzen dira beste bi lurralde historikoen artean. Edonola ere, adin-talde handien arabera egindako azterketak erakutsi du jomugen preferentziak aldatu egiten direla segun eta migrazioa bizitza-zikloaren zer etapatan egiten den. Adibide modura, 2018-20 hirurtekoan, bizilekua beste lurralde historiko batera aldatu zuten 20 eta 39 arteko gipuzkoarren % 71k Bizkaira jo zuten, eta 65 urte eta hortik gorakoetan % 60 murriztu zen jomuga hori.

2 EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKOKO ETA LURRALDE HISTORIKOETAKO BIZTANLERIA 2021-2036

Mende-aldaketak haustura ekarri zuen EAEko biztanleriaren bilakaeran, XX. mendearen amaierako dinamika erregresiboa aldatu egin baitzen, eta hazkunde demografikoko etapa bat hasi zen, 2020. urtearen hasieran 2,2 milioi biztanlera iritsi arte. Hala ere, bilakaera hori ez da uniforme izan, izan ere, testuinguru ekonomikoak eta migrazio-fluxuetan duten eraginak oso baldintzatuta dauden etapak agertu baitira. Mendearen lehen hamarkadako goranzko joera nabaria eten egin zen 2008ko krisiaren eraginez, eta biztanleria egonkortu egin zen, eta 2012 eta 2015 artean atzerakada txiki bat ere izan zuen. 2016. urtetik aurrera, krisiaren ondorioak gainditu ondoren, goranzko joera berreskuratu zen, eta 2021ean eten egin zen Covid-19ren inpaktuagatik. Aldi berean, biztanleria-piramidearen eraldaketa-prozesua biziagotu egin da. Horren ezaugarri nagusia izan da adindunen kopurua handitu egin dela bizi-luzetasunean izandako aurrerapenengatik eta pixkanaka adin horietara belaunaldi gehiago iristen direlako. Joera demografiko horiek lurralde historiko guztietan gertatu dira, nahiz eta berezitasun batzuk ere izan dituzten prozesu horien erritmo eta intentsitateekin loturik.

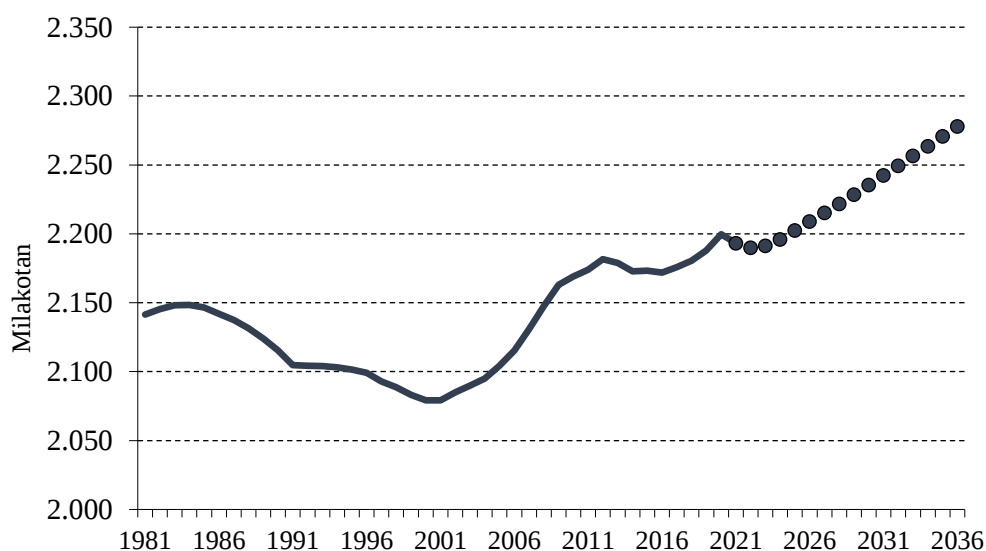
2.1 Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren bilakaera eta proiektzioa

EAEko egoera demografikoak planteatzen du biztanleria pixka bat murriztuko dela oso epe laburrean, eta, ondoren, hazkunde demografikoa berreskuratuko dela, 2036. urtean 2,28 milioi biztanlera iritsi arte, 2021ean baino 85.000 pertsona gehiago (2.1 grafikoa). 2021-2035 aldirako hazkunde-tasa urteko milako 2,5ekoa izango da, hau da, mende honetako lehen hamarkadan izandako hazkunde demografikoaren erritmoa baino txikiagoa, orduan tasa milako 4,2koa izan baitzen urteko. Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleen bilakaera hori, hazkunde naturalak eragindako biztanle-galerak eta migrazioek eragindako ekarpen garbiak konbinatzetik etorriko da (2.1 taula eta 2.2 grafikoa).

2.1 taula: Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren eta fenomeno demografikoen bilakaera eta proiektzioa. 2010-2035

	Biztanleria Urtarrilak 1	Hazkunde			Saldoa			Biztanleria Abenduaren 31
		Jaiotzak	Heriotzak	Naturala	Etorkinak	Emigratzaileak	Migrazioa	
2015	2.173.210	18.862	21.510	-2.648	35.917	32.555	3.362	2.171.886
2016	2.171.886	18.244	21.227	-2.983	40.126	31.255	8.871	2.175.819
2017	2.175.819	17.081	21.636	-4.555	41.861	31.136	10.725	2.180.449
2018	2.180.449	16.100	21.764	-5.664	46.982	32.258	14.724	2.188.017
2019	2.188.017	15.423	21.560	-6.137	52.306	32.838	19.468	2.199.711
2020	2.199.711	14.745	24.251	-9.506	35.221	30.709	4.512	2.193.199
2021	2.193.199	14.360	22.814	-8.454	40.987	35.795	5.192	2.189.937
2022	2.189.937	14.173	22.333	-8.160	41.504	31.881	9.623	2.191.400
2023	2.191.400	14.106	22.111	-8.005	43.389	30.667	12.722	2.196.117
2024	2.196.117	14.155	22.257	-8.102	45.296	30.699	14.597	2.202.611
2025	2.202.611	14.315	22.393	-8.078	45.225	30.774	14.452	2.208.985
2026	2.208.985	14.580	22.530	-7.950	45.178	30.868	14.311	2.215.345
2027	2.215.345	14.968	22.660	-7.692	45.154	30.979	14.175	2.221.828
2028	2.221.828	15.481	22.798	-7.317	45.150	31.105	14.046	2.228.557
2029	2.228.557	15.871	22.921	-7.049	45.166	31.241	13.926	2.235.433
2030	2.235.433	16.236	23.061	-6.825	45.199	31.382	13.817	2.242.425
2031	2.242.425	16.539	23.207	-6.668	45.246	31.524	13.722	2.249.479
2032	2.249.479	16.826	23.366	-6.541	45.305	31.661	13.643	2.256.581
2033	2.256.581	17.101	23.523	-6.422	45.370	31.790	13.579	2.263.739
2034	2.263.739	17.370	23.708	-6.338	45.438	31.907	13.530	2.270.931
2035	2.270.931	17.623	23.920	-6.297	45.503	32.009	13.494	2.278.128

2.1 grafikoa: Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren bilakaera eta proiektzioa. 1981-2036.

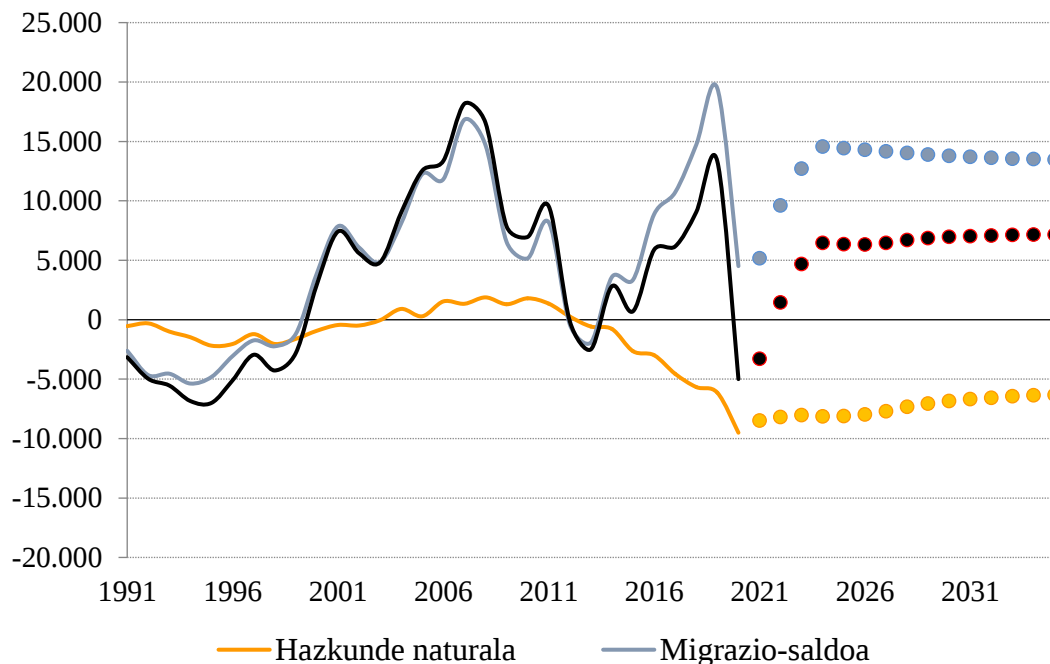

Oharra: biztanleria urtarriaren 1ean.

Hazkunde naturalaren ezaugarria urtero saldo negatiboek irautea izango da, nahiz eta galerak gero eta txikiagoak izango diren. Aldi osorako, jaiotzen eta heriotzen arteko aldeak 110.000 pertsona inguruko galera ekarriko du. Alde batetik, eta bizi-luzetasunean aurreikusitako aurrerapenak gorabehera, adin gero eta aurreratuagoetan dagoen biztanleriaren gero eta presentzia handiagoaren ondorioz, aldiaren amaieran heriotzen kopurua pandemiaren aurreko urteetan erregistratutakoa baino % 11 handiagoa izango da, urteko 24.000 inguruko zifretara iritsi arte. Beste alde batetik, epe laburrean jaiotzak murrizteko joerari eutsiko bazaio ere, aurreikusten da ondoren jaiotza-tasak zertxobait gora egingo duela, 2016-17 biurtekoan erregistratutako batez bestekoaren antzeko jaiotza-zifretara iritsi arte. Jaiotza-tasaren susperraldi hori ugalkortasunaren gorakada txiki baten eta adin ugalkorrenetan emakume gehiago egotearen emaitza izango da, 25-39 urteko emakumeen kopurua % 13 hazita 2021etik 2036ra.

Migrazioei dagokienez, migrazio-saldo positiboa aurreikusten da Euskal Autonomia Erkidegoan atzeriarekin, 195.000 pertsona ingurukoa 2021-2035 aldi osorako. Horri esker, hazkunde naturalak eragindako galerak konpentsatu ahal izango dira. Konparazio-terminoetan, saldo hori %55 handiagoa da aurreko hamabost urteetan, 2006 eta 2020 artean, erregistratutakoa baino. Urte horietan migrazioek 126.000 pertsona ekarri baitzituzten, nahiz eta zifra hori saldo negatiboko urteak ekarri zituen krisi ekonomikoaren ondorioek baldintzatzen duten, eta, berrikiago, COVID-19aren inpaktuak. Oso epe laburrean, saldoak positiboak izango dira, baina oso zenbateko txikiak, eta azkar berreskuratuko dira, urtean 14.000 pertsona ingururaino iritsi arte, gutxi gorabehera 45.000 sarrera eta 31.000 irteera inguruko fluxu zenbatetsien ondorioz.

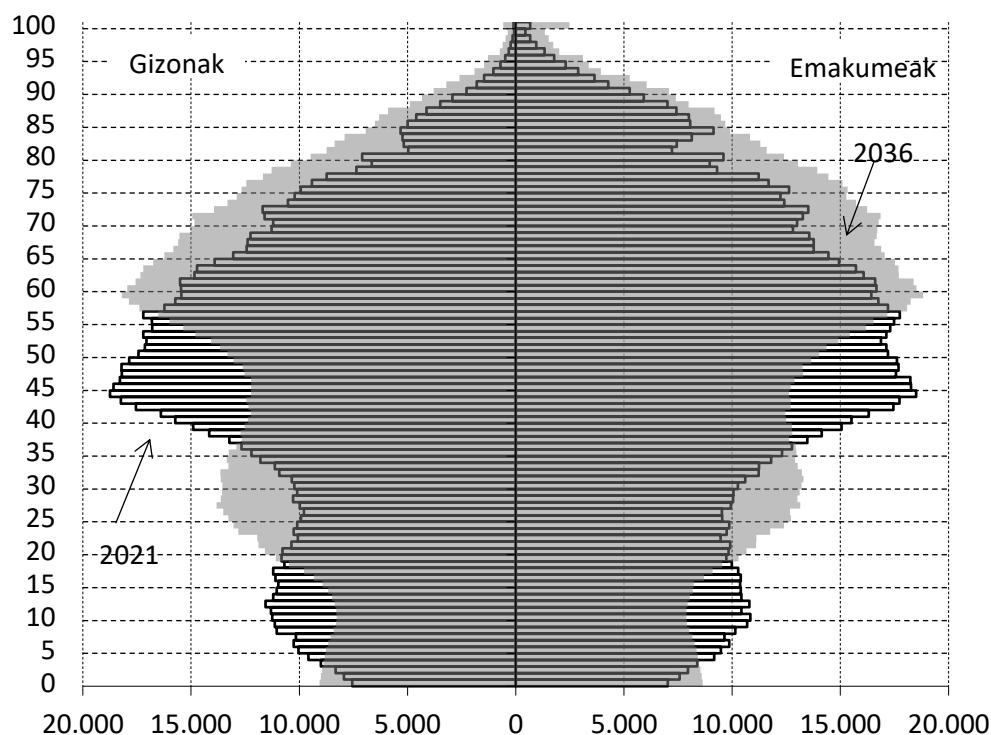
2.2 grafikoa: EAEko biztanleriaren hazkundearen osagaien bilakaera eta proiektzioa.
1991-2030

2.2 Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren egitura-aldaketak adinen arabera

Egoiliarren kopurua handitzearekin batera, aldaketa handiak gertatuko dira EAEko biztanleriaren adin-egiturari, 2021eko eta 2036ko piramideen alderaketak erakusten duten moduan (2.3 grafikoa). Aldaketa horiek bi arrazoi dituzte: alde batetik, biztanleen egiturek izan ohi duten inertzia handia, diferentzial numeriko handiko taldeen piramidearen profila igarotzearekin, eta, bestetik, aurreikusitako fenomeno demografikoen bilakaera eta adin-egiturekin duen harremana. Belaunaldi jendetsuenak, gaur egun erdiko adinetan kokatuak, adin heldu eta nagusietara joango dira, eta haien tokian jende gutxiagoko taldeak izango dira. Belaunaldien ordezkapen horrek eragingo du 2021 eta 2036 artean 35 eta 54 urte arteko pertsonak % 24 murriztea, eta 55 eta 69 urte artekoak, berriz, % 14 handitzea. Piramidearen oinarrian, adin txikiko biztanleria zertxobait haziko bada ere, datozen urteetan jaiotza-tasa suspertuko dela aurreikusita baitago, haur guztien kopurua murriztu egingo da, mende honetako bigarren hamarkadan jaiotzek behera egingo baitute. 20 urtetik 34 urtera bitarteko heldu gazteen kopuruak, %24 egingo du gora azken urteotako belaunaldi "hutsenak" (XX. mendeko azken hiru bosturtekoetan jaiotakoak) mende honetako lehen hamarkadan jaiotakoek ordeztzen dituzten heinean, urte horietan jaiotza-tasa igo egin baitzen. Azkenik, biztanleria-piramidea zabaltzeko prozesua areagotu egingo da, gero eta belaunaldi gehiago iristen baitira adin horietara, eta biztanleen bizi-luzetasunean aurreikusten diren aurrerapenak direla eta.

2.3 grafikoa: Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren piramideak. 2021 eta 2036.

Oharra: biztanleria urtarilaren 1ean.

Adin-talde handien bilakaerari dagokionez, 16 urtetik beherako biztanleria murriztu egingo da 265.000 pertsona inguruko minimoetara iritsi arte 2033an, eta ondoren goranzko joerari ekingo dio pixka bat (2.2 taula). Aurreikuspenen arabera, 2036an adin-talde horretako biztanleak 270.000 inguru izango dira; horrek esan nahi du 45.000 haur eta gazte gutxiago izango dela (% 12 gutxiago) 2021ean zeudenarekin alderatuta. Bestalde, lan egiteko adina duten biztanleei dagokionez (16 eta

64 urte artekoak), murrizketa jarraitua izango da biztanleotan, eta, aurreikuspenen arabera, proiektzioaren horizontean 33.000 pertsona galduko dira, hau da, 2021ean baino % 2 gutxiago. Bilakaera horrek aurreko mendearen amaieran adin-segmentu horretan ziren biztanleen gorako joera hautsi egingo du, baita mende honen lehen hamarkadan egonkortzekoa ere, eta, hala, proiektzioaren horizontean 1970ko hamarkadaren erdi aldeko datuetara bueltatzea dago aurreikusita 2036an. Azkenik, 65 urte eta gehiagoko biztanleriak hazteko joera jarraitua izaten segituko du, eta 2021 eta 2036 bitartean 504.000 pertsona izatetik 2031n 667.000 izatera igaroko dira; horrek esan nahi du adin nagusiko biztanleak % 32 gehiago izango direla. Termino erlatiboetan, 16 urtetik beherakoek pisu apalagoa izango dute populazio osoarekin alderatuta, ia ehuneko hiru puntu gutxiago (% 14,4tik % 11,8ra); 16 eta 64 urte artekoena ia lau puntu (% 62,6tik % 58,9ra), eta adin nagusikoen pisua, berriz, % 23,0tik % 29,3ra igoko da. Adin-egiturako aldaketa horiek biztanleriaren batez besteko adinaren bilakaeran islatzen dira: XXI. mendearen hasieran 41,5 urte zen, eta proiektatutako aldian, 2021ean 45,8 urte izatetik 2036an % 48,5 izatera igaroko da; hau da, 2,7 urte gehiago. Aldi berean, adin ertaina, 2016an 46,1 zena, 3,9 urte handituko da; hala, 2036an euskal biztanleen erdiek baino gehiagok 50 urte edo gehiago izango dituzte, eta lautik batek 67 urte edo gehiago.

2.2 taula: Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren bilakaera eta proiektzioa adin-talde handien arabera. 2001-2036

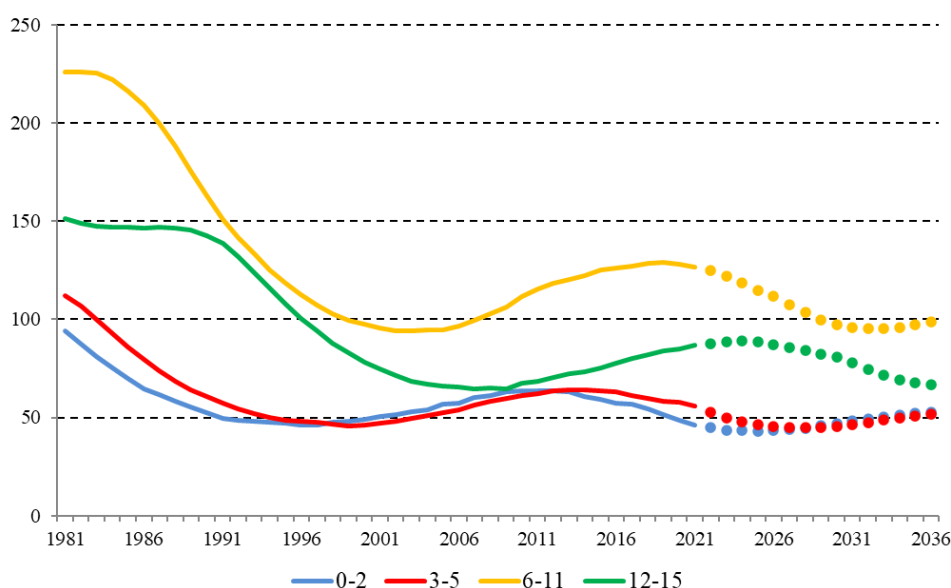
	Biztanlerria milakotan				Banaketa erlatiboa				Adina Erdilaria
	0-15	16-64	65+	Total	0-15	16-64	65+	Total	
2001	267,5	1.446,0	365,6	2.079,2	12,9%	69,5%	17,6%	100,0%	41,5
2006	273,0	1.450,9	391,5	2.115,4	12,9%	68,6%	18,5%	100,0%	42,9
2011	309,3	1.440,4	424,3	2.174,0	14,2%	66,3%	19,5%	100,0%	43,6
2016	324,0	1.382,7	465,2	2.171,9	14,9%	63,7%	21,4%	100,0%	44,8
2021	315,5	1.373,6	504,1	2.193,2	14,4%	62,6%	23,0%	100,0%	45,8
2022	309,7	1.368,1	512,2	2.189,9	14,1%	62,5%	23,4%	100,0%	46,1
2023	304,1	1.365,2	522,1	2.191,4	13,9%	62,3%	23,8%	100,0%	46,3
2024	298,6	1.365,0	532,5	2.196,1	13,6%	62,2%	24,2%	100,0%	46,6
2025	292,6	1.366,1	543,8	2.202,6	13,3%	62,0%	24,7%	100,0%	46,8
2026	287,3	1.366,9	554,8	2.209,0	13,0%	61,9%	25,1%	100,0%	47,0
2027	281,8	1.368,2	565,3	2.215,3	12,7%	61,8%	25,5%	100,0%	47,2
2028	276,9	1.368,9	576,0	2.221,8	12,5%	61,6%	25,9%	100,0%	47,3
2029	272,9	1.368,2	587,4	2.228,6	12,2%	61,4%	26,4%	100,0%	47,5
2030	270,6	1.364,9	600,0	2.235,4	12,1%	61,1%	26,8%	100,0%	47,7
2031	268,1	1.362,6	611,7	2.242,4	12,0%	60,8%	27,3%	100,0%	47,9
2032	266,4	1.360,0	623,0	2.249,5	11,8%	60,5%	27,7%	100,0%	48,0
2033	265,5	1.356,6	634,4	2.256,6	11,8%	60,1%	28,1%	100,0%	48,1
2034	266,0	1.352,5	645,3	2.263,7	11,8%	59,7%	28,5%	100,0%	48,3
2035	267,6	1.347,2	656,2	2.270,9	11,8%	59,3%	28,9%	100,0%	48,4
2036	269,9	1.340,9	667,3	2.278,1	11,8%	58,9%	29,3%	100,0%	48,5

Oharra: biztanleria urtarilaren 1ean.

Hezkuntza-sistema izan da azken hamarkadetan dinamika demografikoaren aldaketek gehien eragin duten eremuetako bat. Zifrak adierazgarriak dira; joan den mendeko azken bi hamarkadetan 16 urtetik beherako biztanleria % 55 murriztu zen, 1981eko 584.000 pertsonatik 2001eko 268.000ra,

eta mende honetan indarberritu egin zen 2017. urteko 325.000ra iritsi arte. Hurrengo urteetan beheranzko joerari eutsiko zaio, baina ibilbide eta erritmo desberdinekin, jaiotza-tasen gorabeherak hezkuntza-zikloetan eragina izan ahala. Eskolaurreko biztanleriak bere efektiboak epe laburrean murrizteko joerari eutsiko dio (43.000 haur inguru 2025ean), eta hurrengo urteetan gora egingo du: 2021 eta 2036 artean % 14 egingo du gora. 3 eta 5 urte bitarteko biztanleria ere epe laburrera murriztuko da, eta, ondoren, berreskuratu egingo da, baina 2021eko kopurura iritsi gabe, 2036an % 7ko beherakada izango du. Bestalde, 6 eta 11 urte bitarteko populazioa murriztu egingo da, epealdiaren amaieran 100.000 biztanletik behera, hau da, % 22ko jaitsiera. Azkenik, derrigorrezko bigarren hezkuntzarekin bat datozen adinen biztanleria, epe motzean handituko bada ere, beheranzko joera argia du ezaugarri, 2021etik 2036ra % 24ko murriztuko delarik.

2.4 grafikoa: Biztanleriaren bilakaera eta proiektzioa hezkuntza-zikloetan. 1982-2035.

Oharra: biztanleria urtarilaren 1ean.

Etorkizuneko dinamika demografikoak, era berean, eragin garrantzitsuak izango ditu lan-merkatuan (2.3 taula). 16 eta 64 urteko biztanleak zertxobait murriztuta –proiektzioaren horizontean 1,41 milioi pertsona izango baitira–, barne-egituran aldaketak gertatuko dira. Lan egiteko adina duten biztanleen batez besteko adina egonkor samar mantenduko da datozen urteetan, 44 urte inguruan, baina egonkortasun hori adin-segmentuaren arabera kontrastatutako bilakaeren, gazteenen eta helduen hazkundearen eta erdiko adinetako murrizketen emaitza izango da. Hala, 16-34 urteko biztanleen kopurua % 18 handituko da, eta 55-66 urtekoena % 11; 35-54 urtekoena, berriz, % 20 murriztuko da 2021etik 2036ra. Termino erlatibotan, 2021. urtean, lan egiteko adina zuen biztanleriaren % 46k 35 eta 54 urte artean zituen, eta 2036. urtean, berriz, adin-segmentu horren pisua % 37ra murriztuko dela kalkulatzen da.

2.3 taula: Euskal Autonomia Erkidegoko 16 eta 64 urte bitarteko biztanleriaren eta haien barne-egituraren bilakaera eta proiektzioa. 2001-2036

	Biztanleria milakotan						Adina			
	16-24	25-34	35-44	45-54	55-66	Total	RDD-1	RDD-2	Erdilaria	IRPA
2001	252,6	345,5	333,5	286,2	274,5	1.492,3	41,8	39,3	40,2	1,304
2006	194,4	347,3	344,7	306,9	296,1	1.489,5	44,2	42,0	41,3	0,921
2011	169,0	305,3	358,2	334,8	323,3	1.490,5	49,2	45,9	42,6	0,711
2016	161,2	235,6	352,6	341,1	343,9	1.434,3	55,0	51,4	43,6	0,653
2021	184,6	208,7	307,1	351,8	375,2	1.427,3	57,2	53,7	44,0	0,677
2022	187,5	207,6	294,0	354,2	380,6	1.423,9	57,6	53,8	44,1	0,675
2023	191,1	209,0	282,2	355,7	385,6	1.423,5	58,0	53,9	44,1	0,674
2024	195,5	211,0	272,0	357,1	389,3	1.424,9	58,3	54,1	44,1	0,680
2025	200,0	215,2	263,7	356,4	392,0	1.427,4	58,7	54,3	44,0	0,689
2026	203,3	220,0	256,6	354,1	394,9	1.429,0	59,0	54,6	44,0	0,694
2027	206,7	224,8	250,8	349,9	397,7	1.429,9	59,3	54,9	43,9	0,703
2028	209,5	229,2	247,0	344,1	401,1	1.430,8	59,7	55,3	43,9	0,708
2029	210,7	234,4	244,5	337,0	404,7	1.431,4	60,4	55,7	43,8	0,707
2030	210,5	239,8	242,8	328,4	408,7	1.430,2	61,3	56,3	43,8	0,700
2031	210,6	244,8	242,2	318,8	412,3	1.428,6	62,1	57,0	43,8	0,694
2032	210,0	249,3	242,8	308,3	415,0	1.425,3	63,0	57,8	43,7	0,690
2033	208,4	253,6	244,5	298,2	417,2	1.422,0	64,0	58,7	43,7	0,679
2034	205,1	258,5	246,1	289,0	418,9	1.417,7	65,1	59,7	43,6	0,662
2035	201,2	262,3	249,2	281,2	418,6	1.412,5	66,4	60,8	43,6	0,643
2036	196,6	265,6	252,8	274,5	417,4	1.406,9	67,7	61,9	43,6	0,623

Oharra: RDD-1ean 15-64 urteko biztanleria erabiltzen da izendatzaile gisa, definizio klasikoago bati jarraituz; RDD-2an, berriz, lan egiteko adina zuen biztanleria da izendatzailea, 16-66 urtekoa.

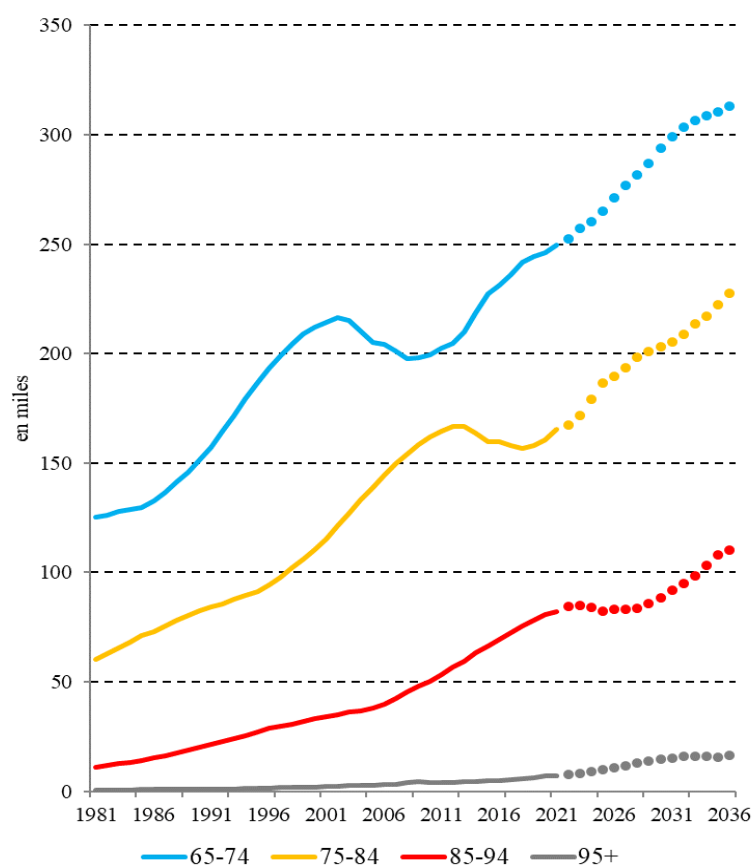
Oharra: biztanleria urtarilaren 1ean.

Analisi dinamikoak, lanerako lehen adinean sarturiko taldeetako pertsonen (16 eta 24 urte artekoa) eta adin hori izateari uzten dioten (58-66 urte artekoa) garapena alderatuta, adierazten du lan-merkatuarekiko presio demografiko txikiagorako joera mantenduko dela. 2004. urtetik aurrera, eta hemen erabilitako definizioan oinarrituta, biztanleria potentzialki aktiboaren ordezkapen-indizea (IRPA, gaztelaniazko siglen arabera) unitatetik beherakoa da, hau da, irteeren kopuruak sarreraren kopurua gainditu du, eta, aldiz, 1970eko hamarkadaren bigarren erdian enpleguaren gainean egiten zuen presioa handia zen, laneko adinean zirenen sarrerak irteerak baino bi aldiz gehiago baitziren orduan. Datozen urteetan indize horrek murrizten jarraituko du, 62 sarrera 100 irteerako 2036. urtean.

Adineko biztanleak, 65 urte eta hortik gorakoak, ugarituko egingo dira hurrengo hiru bosturtekoetan, 163.000 biztanle inguru gehiago; hala, EAEko biztanle guztien % 29,3 izatera igaroko dira 2036an (2.4 taula). Hazkunde-erritmo handienak biztanle zaharrenen artean gertatuko dira, eta horrek areagotu egingo du "gainzahartze-prozesua". Izan ere, 65 eta 74 urte bitarteko biztanleria % 25 haziko da, 75 eta 84 urte bitartekoena eta 85 eta 94 urte bitartekoena % 35 inguru, eta 95 urte eta gehiagokoena % 125. Hondoko joera horrekin batera, adineko biztanleak osatzen dituzten adin-taldeen bilakaera Gerra Zibilaren eta gerraostearen garaian jaiotakoen igarotzeak modulatu du (2.5 grafikoa). Efektu hori argi eta garbi ikusten da 85 eta 94 urte bitarteko biztanleen bilakaeran, talde horretako kideak murriztu egingo baitira epe oso laburrean, adin horietan jende gutxiagoko

taldeak diren aldetik eta epe ertainean igoko diren aldetik. Beste ezaugarri bat sexuen arteko desoreka murriztea izango da, nahiz eta adin nagusiko biztanleen artean «feminizazio» handia izango den oraindik. Hala, aldi osoan, 65 urteko eta hortik gorako biztanleen artean, emakumeen kopurua 100 gizoneko 134 emakume izatetik 128 emakume izatera igaroko da; 85 urteko eta hortik gorakoaren artean, berriz, 100 gizoneko 211 emakumetik 182 emakumera jaitsiko da.

2.5 grafikoa: Adineko biztanleen bilakaera eta proiektzioa, adin-segmentuen arabera. EAE, 1981-2036.

Oharra: biztanleria utarrilaren 1ean.

2.3 taula: Euskal Autonomia Erkidegoko 65 urteko eta hortik gorako biztanleen osaketaren bilakaera eta proiektzioa. 2001-2036

	2001	2006	2011	2016	2021	2026	2031	2036
Biztanleria 65+ (milakoetan)	365.644	391.544	424.298	465.174	504.053	554.832	611.701	667.289
Guztizkoaren %	17,59%	18,51%	19,52%	21,42%	22,98%	25,12%	27,28%	29,29%
65-75 / 65+	58,60%	52,20%	47,77%	49,68%	49,48%	48,84%	48,91%	46,90%
75-84 / 65+	31,53%	36,88%	38,75%	34,34%	32,78%	34,19%	33,56%	34,13%
85-94 / 65+	9,29%	10,16%	12,55%	14,91%	16,31%	15,02%	15,06%	16,54%
95+ / 65+	0,58%	0,76%	0,94%	1,07%	1,43%	1,95%	2,47%	2,44%
Feminizazioaren indizea 65+	140	140	139	137	134	132	130	128
Feminizazioaren indizea 85+	280	276	250	227	211	208	194	182

Oharra: biztanleria urtarilaren 1ean.

Adin-talde handien bilakaera desberdinak mendekotasun demografikoaren harremana (RDD) handitzeko joera indartuko du. Mendearen hasieran harreman hori lan egiteko adina ez zuten 39 pertsonakoa zen 16 eta 66 urte arteko 100 pertsonako; 2021ean 54 izatera igaro zen, eta, aurreikuspenen arabera, 2036an 62 gazte eta adineko izango dira 16 eta 66 urte arteko 100 pertsonako. Bilakaera horretan mendekotasun demografikoaren harremanaren zatian egonkortasunak kontraste egiten du, gazteen eraginez, 16 urtetik beherako 19-21 gazte izango baitira laneko adinean diren 100 pertsonako; adinekoetan hazkunde handia izango da, eta 67 urteko eta hortik gorako pertsonen kopurua 16 eta 66 urte bitarteko 100 pertsonako 32 lagunetik 43 izatera igaroko da 2021 eta 2036 artean.

2.3 Lurralde historikoen etorkizuneko dinamika demografikoa.

Lurralde historiko guztietako biztanleriak gora egingo du hurrengo hamabost urteetan, nahiz eta intentsitate-alde nabarmenak egon. Hazkunde erlatibo handiena Araban izango da, eta txikiena Bizkaian (2.5 taula). Alde horiek populazioaren hazkundearen osagai naturalari zor zaizkio, migrazio-saldoek antzeko garrantzia izango baitute hiru lurraldeetan (2.6 grafikoa).

- Araba izango da lurralderik dinamikoena demografiari dagokionez, eta bertako populazioa % 7,0 haziko da 2021 eta 2036 artean. Urteko hazkunde-tasa milako 4,5ekoa izango da, mendearen bigarren hamarkadakoa baino handiagoa, baina lehen hamarkadakoa baino askoz txikiagoa, Arabako populazioa urteko milako 11,3ko erritmoan hazi baitzen. Beste lurraldeekin alderatuta, hazkunde-tasa handiena, funtsean, hurrengo bosturtekoetan hazkunde natural ez hain negatiboa izateak eragingo du. Aldi osoan, jaiotzen eta egoiliarren heriotzen arteko aldeak 7.000 pertsona pasatxo kenduko ditu, eta migrazio-saldoak, berriz, 30.000 inguru.
- Bizkaiak 24.000 biztanle inguru gehiago izango ditu, hau da, 2036an % 2,1 biztanle gehiago izango ditu, baina epe laburrean biztanle-galera txikiak izango dira. Hazkunde-tasa milako 1,4koa izango da urtean, mende honetako bigarren hamarkadako biztanleria-galerekin alderatuta. Lurralde horrek izango du hazkunde natural negatiboa, 74.000 pertsona inguruko galerarekin, eta 98.000 pertsona inguruko migrazio garbiaren ekarpenarekin konpentsatuko da.

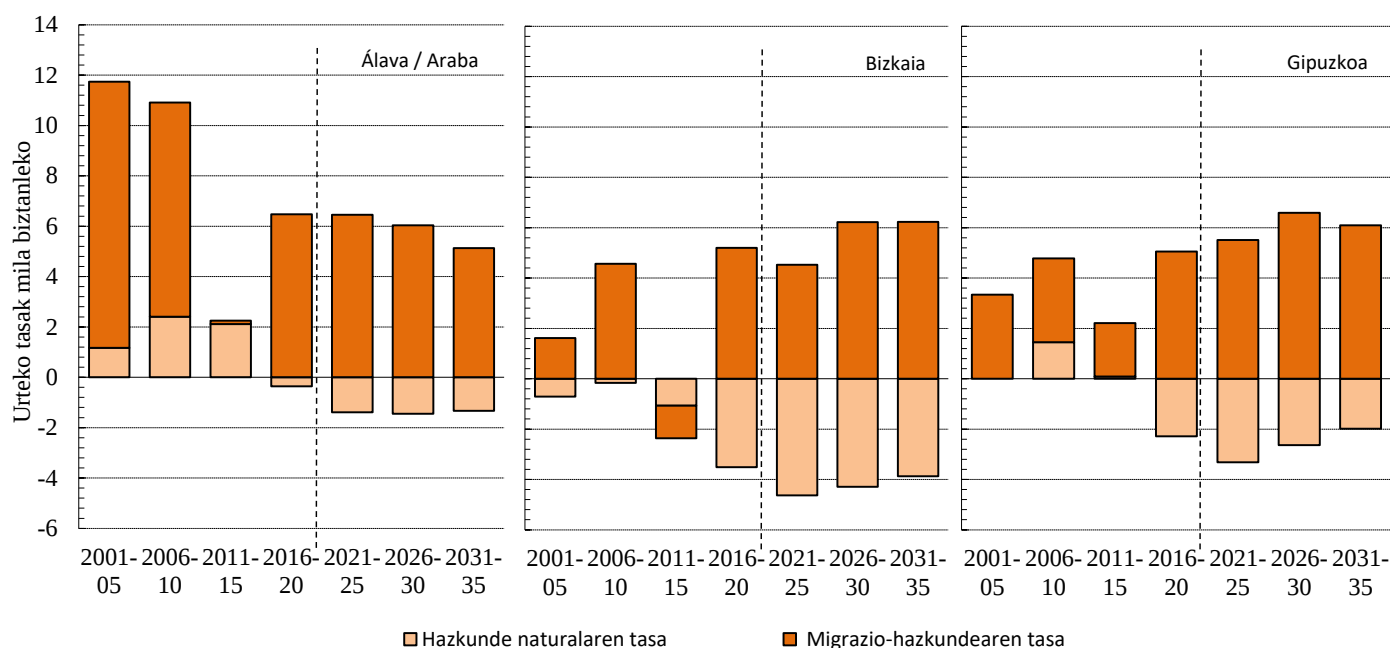
- Gipuzkoa tarteko posizioan egongo da, biztanleria % 5,3 haziko baita, hau da, 2021ean baino ia 38.000 biztanle gehiago. Biztanleriaren hazkunde-tasa milako 3,4koa izango da urtean, mende honetako lehen bi hamarkadetan erregistratutako balioaren antzekoa. Proiektatutako aldian, jaiotzen eta heriotzen arteko aldeak 29.000 pertsona murriztuko ditu, eta migrazio-saldoak 67.000 inguru ekarriko ditu.

Tabla 2.5: Lurralde historikoetako biztanleriaren bilakaera eta proiektzioa. 2001-2036

	Biztanleria (milakoak)			Aldakuntza erlatiboa (2021 = 100 oinarria)			Banaketa erlatiboa		
	Álava/Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Álava/Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Álava/Araba	Bizkaia	Gipuzkoa
2001	284,6	1.122,2	672,4	86,2	98,1	93,5	13,7%	54,0%	32,3%
2006	301,8	1.127,3	686,3	91,4	98,5	95,5	14,3%	53,3%	32,4%
2011	318,7	1.152,4	702,9	96,5	100,7	97,8	14,7%	53,0%	32,3%
2016	322,3	1.138,9	710,7	97,6	99,5	98,9	14,8%	52,4%	32,7%
2021	330,2	1.144,1	718,9	100,0	100,0	100,0	15,1%	52,2%	32,8%
2022	331,1	1.140,9	718,0	100,3	99,7	99,9	15,1%	52,1%	32,8%
2023	332,5	1.140,2	718,7	100,7	99,7	100,0	15,2%	52,0%	32,8%
2024	334,6	1.140,5	721,0	101,3	99,7	100,3	15,2%	51,9%	32,8%
2025	336,7	1.142,0	723,9	102,0	99,8	100,7	15,3%	51,8%	32,9%
2026	338,6	1.143,5	726,8	102,6	99,9	101,1	15,3%	51,8%	32,9%
2027	340,4	1.145,3	729,6	103,1	100,1	101,5	15,4%	51,7%	32,9%
2028	342,1	1.147,3	732,5	103,6	100,3	101,9	15,4%	51,6%	33,0%
2029	343,6	1.149,6	735,4	104,1	100,5	102,3	15,4%	51,6%	33,0%
2030	345,1	1.152,1	738,3	104,5	100,7	102,7	15,4%	51,5%	33,0%
2031	346,5	1.154,6	741,3	104,9	100,9	103,1	15,5%	51,5%	33,1%
2032	347,9	1.157,3	744,4	105,4	101,1	103,5	15,5%	51,4%	33,1%
2033	349,2	1.160,0	747,4	105,8	101,4	104,0	15,5%	51,4%	33,1%
2034	350,5	1.162,7	750,5	106,2	101,6	104,4	15,5%	51,4%	33,2%
2035	351,8	1.165,5	753,6	106,6	101,9	104,8	15,5%	51,3%	33,2%
2036	353,1	1.168,3	756,7	107,0	102,1	105,3	15,5%	51,3%	33,2%

Oharra: biztanleria urtarilaren 1ean

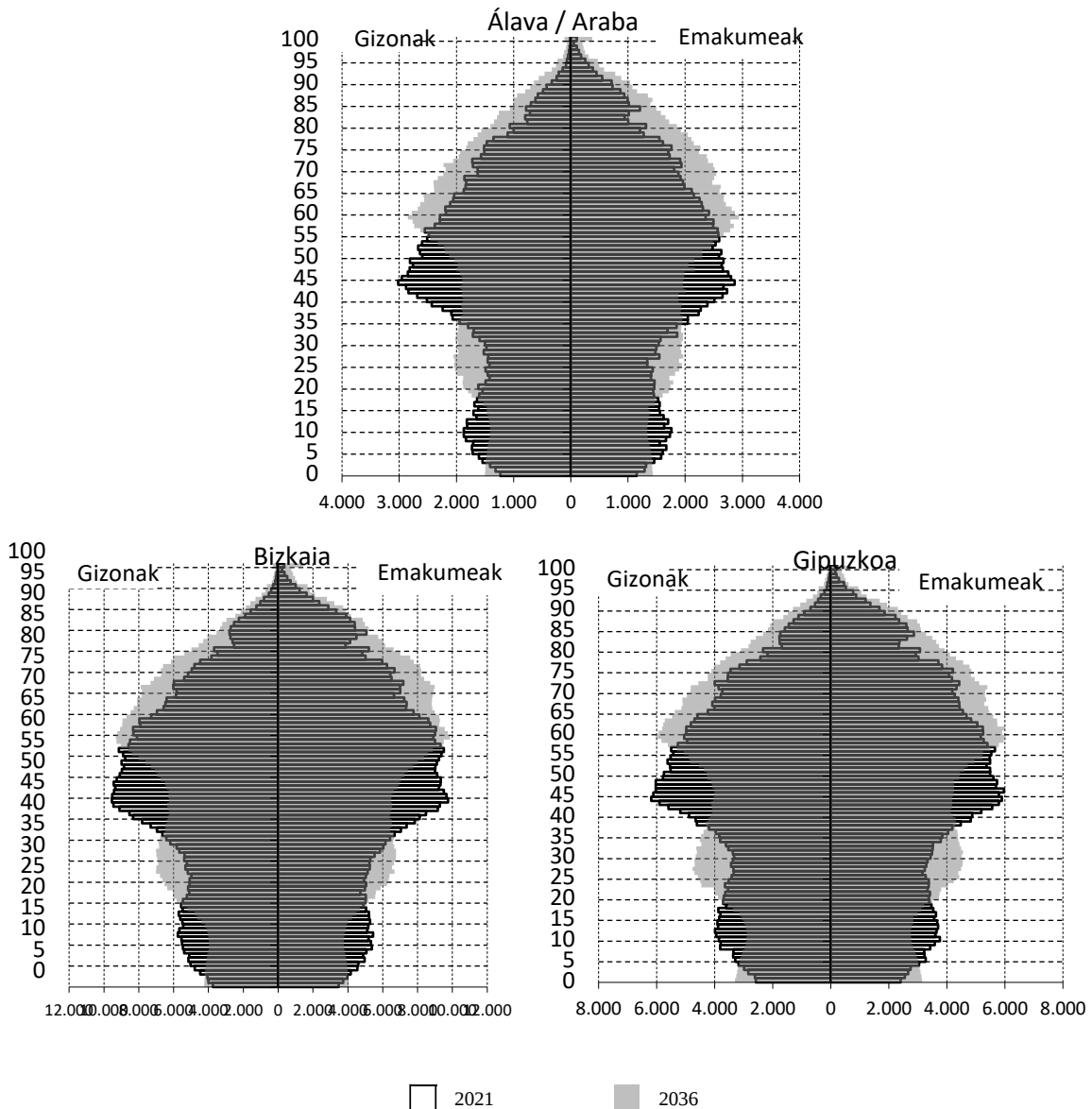
2.6 grafikoa: Lurralde historikoetako biztanleriaren hazkundearen osagaien bilakaera eta proiektzioa. 2001-2035

Lurralde historikoetako biztanleriaren bilakaera-erritmo desberdin horiek azkeneko bosturtekoetako joera luzatuko dute: biztanleriaren portzentajea pisu erlatiboa handitzen joango da progresiboki Araban, eta berreskuratzen hasiko da Gipuzkoan, Bizkaiaren kaltetan, EA Eren barruan. 2036. urtean, biztanleriaren % 15,4 Araban biziko dela aurreikusten da (2001ean baino % 1,8 gehiago), % 51,3 Bizkaian (% 2,7 gutxiago mende hasieran baino) eta % 33,2 Gipuzkoan.

Lurralde historikoetako biztanleriaren piramideen aldaketa, neurri handienez, Euskal Autonomia Osorako deskribatutakoaren oso antzekoa izango da; hau da, adin nagusietara belaunaldi jendetsuak iritsiko dira eta helduetara, berriz, talde ez horren jendetsuak (2.7 grafikoa). Edonola ere, piramideak 2036an alderatuta, lurraldeetan hainbat berezitasun topatuko ditugu, hala nola Araban eta Gipuzkoan haurren biztanleriak pisu handia izatea edota erretiroaren inguruko adinean diren pertsona gehiago izatea Bizkaian. Alde horiek biztanleen batez besteko adinean ere islatzen dira: 2036an 47,8 urte inguruan izango da Araban eta Gipuzkoan, eta 49,2 urte Bizkaian.

2.7 grafikoa: Lurralde historikoetako biztanleriaren piramideak. 2021 eta 2036.

Lurralde historikoetako adin-talde handien araberako egituraren ezaugarri komuna zera da, 2021 eta 2036 artean haietan guztietan murriztu egiten direla biztanle haurrak eta erdiko helduak, eta adinekoak eta heldu-gazteak, berriz ugartu. Edonola ere, alde esanguratsuak nabari dira eraldaketa horien intentsitateari dagokionez (2.6 taula). Hala, haurren artean, beste lurraldeekin alderatuta, Bizkaian beherakada handia gertatuko da, bertako biztanleriaren ugalkortasun-maila txikiagoa dela eta. Helduaroan, 16 eta 64 urte bitartekoetan, biztanle kopuruak egonkor samar jarraituko du Araban eta Gipuzkoan, lehenbizikoan irabazi txikiak izango dira eta bigarreanean galerak; Bizkaian, aldiz, % 4 baino zertxobait gehiago murriztuko dira. Azkenik, 65 urtekoen eta hortik gorakoen aldaketak Araban izango du intentsitate handiena, % 40ko igoera erlatiboarekin; beste bi lurraldeetan, berriz, % 31 ingurukoa izango da. Eboluzio horien ondorioz, Bizkaia jarraituko du izaten egitura demografiko zahartuena duen lurralde historikoa.

2.6 taula: EAEko eta lurralde historikoetako biztanleria, adin-talde handien arabera. 2021 eta 2036.

		Biztanleria (milakoak)		Aldaketa		Banaketa erlatiboa	
		2021	2036	Absolutua	Erlatiboa	2021	2036
Álava	0-15	51,3	45,4	-5,9	-11,4%	15,5%	12,9%
	16-64	207,5	207,7	0,2	0,1%	62,9%	58,8%
	65+	71,4	100,0	28,7	40,1%	21,6%	28,3%
	Total	330,2	353,1	23,0	7,0%	100,0%	100,0%
Bizkaia	0-15	156,9	128,7	-28,2	-18,0%	13,7%	11,0%
	16-64	719,4	687,5	-31,9	-4,4%	62,9%	58,8%
	65+	267,8	352,1	84,3	31,5%	23,4%	30,1%
	Total	1.144,1	1.168,3	24,1	2,1%	100,0%	100,0%
Gipuzkoa	0-15	107,3	95,8	-11,5	-10,7%	14,9%	12,7%
	16-64	446,6	445,7	-0,9	-0,2%	62,1%	58,9%
	65+	164,9	215,2	50,3	30,5%	22,9%	28,4%
	Total	718,9	756,7	37,8	5,3%	100,0%	100,0%
Euskal AE	0-15	315,5	269,9	-45,6	-14,5%	14,4%	11,8%
	16-64	1.373,6	1.340,9	-32,7	-2,4%	62,6%	58,9%
	65+	504,1	667,3	163,2	32,4%	23,0%	29,3%
	Total	2.193,2	2.278,1	84,9	3,9%	100,0%	100,0%

Oharra: biztanleria urtarilaren 1ean